

DÁTUM

**SZABADELVŰ
POLITIKAI
NAPILAP**

I/118.

»S MOST A DOLOGRA«

8,10 Ft

Habsburg Ottó kezdeményezte

A KAMARA HASZNA

Mi az, hogy ifjúsági kamara? Miért jött létre? Mik a tervei? Mindezekről és számos egyéb kérdéstről beszélgettünk Zala Ákossal, a Nemzetközi Ifjúsági Kamara budapesti tagozatának elnökével, aki civilben a FOTEX vállalkozási menedzsere.

A Nemzetközi Ifjúsági Kamara olyan szervezet, melynek 90 országban mintegy 420 ezer tagja van, és lelkes fiatal értelmiségiek segítségével most érkezett el hozzánk. Ami hazánk számára igazán fontos az az, hogy Magyarország is bekapcsolódhat abba a nemzetközi vérkeringésbe, amely bizalmi elven alapszik, és azon túl, hogy személyes barátságokat lehet kötni, még készpénzre is lehet váltani a tagságot, a gazdasági kapcsolatok segítségével.

A Kamara célja az, hogy önképző jelleggel elősegítse a személyiség fejlődését. Segíti a vezetőkészség kialakítását, fejlesztését. Például: megtanítja a hatékony időbeosztást, beszédek tartását, hogyan kell különböző embereknek együtt dolgozni. Mindezt részint nemzetközi segítséggel, részint olyan magyar szakemberek bevonásával, akik erre alkalmasak. Ezen felül a találkozásoknak informális, klubjellege lesz, ahol a fiatalok kicserélhetik véleményüket a világ nagy dolgairól.

Szátó Gábor, alelnök, a Magyar Gazdasági Kamara (MGK) tisztségviselője. Őt arról kérdeztem, hogyan segíti az MGK az Ifjúsági Kamara munkáját?

A MGK elsősorban erkölcsi támogatást kíván nyújtani. Ez a szervezet olyan vezetők utánpótlását jelenti a gazdasági szervezeteknek és a Kamarának is, akik a jövőbeni igazgatást, menedzselést fogják ellátni.

Az erkölcsi támogatáson kívül tárgyi segítséget is kész nyújtani az MGK. De azt mindenképpen le kívánom szögezni, hogy az Ifjúsági Kamara nem az MGK leányintézménye, tagozata. Önálló szervezet.

Hans-Werner Lindgenstől, a JCI (Nemzetközi Ifjúsági Kamara) egyik európai igazgatójától azt kérdeztem, miért fontos a JCI-nak a magyar szervezet megalakulása?

Azért, mert úgy gondoljuk, hogy Magyarországnak is a JCI-on belül a helye. Rengeteg szemináriumunk van, s szeretnénk, ha a magyarok részt vennének ezeken. Mindezek a sikeres programok a minőséget, a jó vezetést garantálják. Igen fontos, mert senki sem tudja megállítani többé az európai

fejlődést. Számunkra megszűntek a határok és minden nemzetnek részt kell vállalnia a földi közösség fejlesztésében. Az ötletekkel, tehetségekkel kell ezt szolgálni. Egyetlen cél van: a béke. Sohasem lehetséges többé — például — harc Németország és Franciaország között. Remekül megértjük egymást, szükségünk van egymásra, és a találkozások hozzásegítenek a kölcsönös megismeréshez. Ezért van szükségünk Magyarországra is — fejezte be az európai igazgató.

A JCI egyik alaptörvénye kimondja, hogy a szabad ember a gazdasági igazságosságot leginkább a szabad vállalkozáson keresztül nyerheti el. A helyi szervezeteknek is külön programjuk van. Most ebből idézünk:

Fejleszteni kell az állampolgári felelősség tudatosságát, a vezetői képességet, a gazdasági fejlődést.

A szervezetet politika- és vallásmentes. A Kamara tagja lehet minden 18 és 40 év közötti személy, azzal, hogy tagsága addig tart, míg az illető eléri a negyven éves kort. Semmilyen egyéb köztartozás nincs.

Az Ifjúsági Kamara fiatal, aktív menedzserréteget fog felszínre hozni. Ezek a fiatalok fogják néhány év múlva irányítani ezt az országot. Persze nem mindegy, hogy milyen állapotban lesz az ország akkorra. Ehhez kell a mai vezetőréteg segítsége.

Fejes Imre

Genscher Kelet-Európáról

A reformerek nem bűnhődhetnek

Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter vasárnap állást foglalt amellett, hogy a Nyugatnak egy Európa-tervvel kellene támogatnia az európaiságukat most tudatosító kelet-európai reformállamokat.

Szerinte a terv egyfelelől arra lehetne hivatott, hogy némely szocialista államban segítsék az elemi szükségletek kielégítését. Másodsorban Genscher úgy véli, hogy a reformerek nem bűnhődhetnek elődeik mulasztásaiért. Ezért a Párizsi Klubnak, vagyis a nyugati hitelezők testületének gondoskodnia kell arról, nehogy elviselhetetlenül megterheljék a reformpolitikát ezekben az országokban a korábbi eladósodottság következtében — jelentette ki.

Ki szenved itt rokonszenvenben?

(Cikkünk az MDF-ről a 7. oldalon)

Radikális szóvirágok

(Beszámoló a 3. oldalon)

A részvényes munkás:

Öntudatos tulajdonos

Történelmi tapasztalatok cáfolják azt az előítéletet, amely szerint a munkavállaló nem képes tulajdonosként működni — mondotta Makó Csaba szociológus — a Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Kutató Intézetének igazgatója —, aki most összegezte a munkavállalói tulajdonlás lehetőségeit és akadályait, gazdasági, társadalmi hatását elemző kutatásait. Hazai és külföldi — köztük az amerikai egyesült államokbeli, svéd, jugoszláv, izraeli példák bizonyítják — hangsúlyozta — nem kizárt, hogy a munkavállalók, a munkáltatók, a vezetők egyben tulajdonosok is legyenek. A munkavállalói tulajdonlás biztonságát ad a munkavállaló számára, hiszen ha netalán kikerül a munkaerőpiacról, például munkanélkülivé válik, az anyagi helyzete nem rendül meg. A tulajdonos alkalmazott keményebben dolgozik, jobban törődik vállalatával és nagyobb figyelmet szentel munkájának, mint a nem tulajdonosi státusszal rendelkező. A munkástulajdonban lévő vállalatok termelékenysége és alkalmazottainak létszá-

ma gyorsabban növekszik, mivel a részvényes dolgozók nagyobb nyereséget produkálnak.

Ugyanakkor vizsgálatok során kitűnt az is, hogy a szakszervezeti vezetők többsége szerint a munkástulajdon működését kísérő érdekkonfliktusok sohasem lesznek kibékíthetőek. Elképzeltetetlen, hogy a munkás egy személyben vezető is legyen. Úgy vélik, a tulajdonlás lehetősége csupán a tulajdon illúzióját nyújtja a dolgozóknak, a tényleges ellenőrzés reménye nélkül. A dolgozói tulajdon létrehozására irányuló próbálkozások olyan vezetői fogások, amelyek a szakszervezetek vállalati jelenlétének kikapcsolására irányulnak.

Ismert közgazdászok szerint szkeptikusan nyilatkoztak a munkástulajdon életképességéről. A dolgozói tulajdon működésében megjelenő új típusú társadalmi és irányítási megoldásokkal szemben a gazdasági élet egyes kulcsintézményei, például a bankok kevésbé nyitottak. A hitel és a bankkölcsönök általánosan megkövetelt feltétele a hierarchikus és szilárd vezetői struktúrák megléte és funkcionálása. Az igazgatótanácsban megjelenő dolgozói küldöttek, sőt a vállalat fejlesztéséről szavazó dolgozók ugyanis a bankok számára azt jelentik, hogy a vállalati döntésekben laikusok, vagyis nem kívánatos személyek kapnak szerepet.

A munkavállalói tulajdonlás ellentmondásainak, problémáinak megismerése gazdaságunk fejlődésének jelenlegi szakaszában különösen fontos. Országunkban az utóbbi időben jobbra csak a nehéz gazdasági helyzetbe jutott vállalatok ajánlották fel dolgozóknak: részvényesek vásárlásával legyenek a vállalati tulajdon részesei. Ily módon igyekeztek javítani a vállalat gazdasági teljesítményét, megőrizni munkásaik létszámát. Szükséges lenne azonban, hogy egyre több vállalatnál tegyék lehetővé a munkavállalói tulajdonlást, mert ez nemcsak a tulajdonformákat, hanem a foglalkoztatás lehetőségét is bővítené. Már a mostani

folytatás a 4. oldalon

Jelcin-értékelés az út végén

Rozsdás szög és injekcióstű

Borisz Jelcin szerint olyan törvényeket kell hozni a Szovjetunióban, amelyek valódi politikai szuverenitást biztosítanak a tagköztársaságoknak és amelyek lehetővé teszik, hogy azok lakossága szabadon eldönthesse: a Szovjetunió belül akarnak-e maradni. A Legfelsőbb Tanács tagja Miami-ban fejezte be nyolcnapos körútját.

Jelcin Washingtonban Bush elnökkel is találkozott, de amerikai tartózkodása lényegében előadókörút volt: tíz városban fejtette ki véleményét a szovjet politika időszerű kérdéseiről. Miami-ban ismételtén bírálta az SZKP KB Politikai Bizottságát, kijelentve, hogy annak tagjairól, különösen a konzervatívokról nincs sok jó szava. Este, a tiszteletére adott díszvacsorán arról beszélt, hogy a peresztrojka új öntudatot adott a szovjet népnek, de most megrekedt a demokratizálási folyamat. Ezzel kapcsolatban ugyanakkor bizakodva állapította meg: „egy napon mi is eljutunk az Egyesült Államok színvonalára”.

Jelcin ismét kifejtette azt a véleményét, hogy a pártot a Népi Küldöttek Kongresszusa alá kell rendelni. A szovjet emberek csak akkor válhatnak szabadabbá, ha „kihúzzák szívükből a félelem még mindig meglévő rozsdás szögét” — jelentette ki.

A szovjet politikus egyébként egy-egy előadásért 25 ezer dollárt kapott. A pénzt azonban nem tartotta meg magának; a körút költségeinek fedezése után megmaradt százezer dollárt arra fordította, hogy egyszerűhasználatos injekcióstűket rendeljen a kábítószer szovjet rabjai számára, hogy ezzel is csökkenjen az AIDS terjedése.

Jelcin — saját szavai szerint — igen jó benyomásokkal fejezte be amerikai tartózkodását. Mint mondta, az amerikai és az oroszok nagyon hasonlítanak egymásra, különösen ami a humorérzékletet illeti. Előadókörútjának szervezője, William Leigh ugyancsak elismeréssel nyilatkozott róla, kiemelve „természetes viselkedését”.

Egyesült Államok — Szovjetunió

Remény az eredményre

Kialakultak a szükséges előfeltételek ahhoz, hogy a szovjet—amerikai párbeszédben tovább lehessen lépni. A külügyminiszterek feladata ezzel összefüggésben: megtisztítani az utat az újabb csúcscsintű szovjet—amerikai tárgyalások előtt — így foglalta össze Eduard Sevardnadze hét végi Wyoming-i megbeszéléseinek célját.

Sevardnadze és Baker negyedik találkozója tehát a csúcscsintű tárgyalások jegyében fog telni: a kérdés nem az, hogy lesz-e csúcscsintű tárgyalás, hanem az, hogy mikor és hol. Az 1985 áprilisa óta a szovjet bel- és külpolitikában bekövetkezett változások, az új politikai gondolkodásmód térnyerése a két vezető nagyhatalom viszonyában már a Reagan-kormányzat idején létrehozta a széleskörű kapcsolattartás és érintkezés felépítményét, amelyben eddig is kulcsszerepet játszottak a csúcscsintű tárgyalások. Sevardnadze szavai szerint ésszerűtlen dolog lenne, ha a csúcscsintű politikai párbeszédnek ezt a gyakorlatát nem használnák ki a to-

vábbiakban. Nem is szólva arról, hogy Gorbacsov és Bush már többször találkozott egymással, legutóbb tavaly decemberben New Yorkban (lehet, hogy az újabb csúcscsintű tárgyalásról lesz szó?), s az elnöki beiktatáskor telefonbeszélgetést folytatott egymással a két vezető, nem is szólva a rendszeres üzenetváltásokról. Bush elnök többször is hangsúlyozta, hogy a folytonosság jegyében alakítja politikáját.

A személyes ismeretség, jó viszony fontos tényező a külügyminiszterek tárgyalásain is, hiszen a szovjet külügyminiszter több tucat-szor találkozott például George Schultz-cal, s a két diplomata között kialakult remek személyes viszony jókorát lendített a közös problémák megoldásán. Baker ilyen szempontból „új ember”, de Sevardnadze értékelése szerint már az eddigi megbeszélések is bizonyították, hogy a start jól sikerült: kezd kialakulni a kölcsönös megértés, tisztelet és bizalom légköre. Így a Wyoming-i külügyminiszteri megbeszélés minden kétséget kizáróan mindkét fél részéről újabb, konkrét javaslatok hangzanak el arra vonatkozóan, miként lehetne továbblépni a szovjet—amerikai kapcsolatok egész rendszerében, a kétoldalú megbeszélések szokásos témakörében, élni az eddig ki nem használt lehetőségekkel a leszerelés, a bizalom erősítése terén. Moszkvai várakozások szerint újabb eredményekre van szükség a biztonsági kérdésekben, a humanitárius együttműködésben, regionális kérdésekben, a kereskedelemben és a tudományos-műszaki együttműködésben egyaránt.

A szovjet fővárosban nem titkolják, hogy Sevardnadze új javaslatokkal a tarsolyában érkezik az Egyesült Államokba. Mindenekelőtt a leszerelési problémák tekintetében: e terület a szovjet—amerikai viszony fokmérője. Kulcsfontosságú a nukleáris leszerelés, az űr- és atomfegyverekről folytatott tárgyalás. A szovjet külügyminiszter szerint e téren elvi jelentőségű, bátor döntésekre van szükség, hogy végre alá lehessen írni a nemzetközi stabilitást és biztonságot döntően befolyásoló okmányokat.

A mozgatható indítóállású, interkontinentális ballisztikus rakéták, valamint a légi indítású manőverező robotrepülőgépek ügyében sem látnak Moszkvában okot az egy helyben való topogásra. Ugyanakkor azt remélik, hogy az amerikai fél megértéssel fogadja az ABM-szerződés megőrzésével, az űrfegyverkezés megakadályozásával kapcsolatos szovjet álláspontot. A külügyminiszteri találkozó megadhatja a szükséges lendületet a vegyi fegyverek és a nukleáris kísérletek problémáinak megoldásához. Új szovjet kezdeményezések várhatók regionális kérdésekben is, itt a Közel-Keletnek, és természetesen Afganisztánnak szentelik a legtöbb figyelmet.

Tamássy Sándor
(Moszkva), MTI-Panoráma

A VILÁG HÍREI

— **Ma nyílik meg New Yorkban az Egyesült Nemzetek Szervezetének idei Közgyűlése.** A tanácskozást derűlátás előzi meg, mutatnak rá diplomáciai körökben: a szovjet—amerikai tárgyalások, a kelet-nyugati közeledés, az enyhülés minden jel szerint jótekonnyan befolyásolja majd a világ-szervezet ülésén folyó munkát is.

— **Az Adriai-tenger állapotának javítását célzó szándéknyilatkozatot írt alá vasárnap Umag jugoszláv tengerparti városkában Giulio Andreotti olasz és Ante Markovics jugoszláv kormányfő.** A környezetvédelmi összefogást különösen sürgetővé teszi az

Adriai-tenger aggasztó mértékű algásodása.

— **Teng Hsziao-ping Kína első számú vezetője Csiang Cö-min pártfőtájkárt jelölte ki utódjává.** Azért döntött Csiang Cö-min mellett, mert a főtájkár támogatja Kína gazdasági nyitását a Nyugat felé, és híve a gazdaság átszervezésének. A 63 éves, oroszul és angolul is beszélő „technokrata” politikust általában nyitottabbnak tartják, mint Li Peng miniszterelnököt.

— **Időzített pokolgép okozta a Tbiliszi—Baku útvonalon közlekedő távolsági autóbusszon szombaton tör-**

tént robbanást, amely öt ember, köztük egy csecsemő életét oltotta ki, huszonhat pedig megsebesített. A csodával határos módon az autóbussz vezetője sértetlen maradt, így meg tudta akadályozni, hogy az autóbussz a robbanás után az útmenti szakadékba zuhanjon.

— **Ramaszami Venkataraman indiai elnököt hétfő délelőtt katonai díszpompával fogadta Richart von Weizsäcker, az NSZK elnöke.** A 78 esztendő, nagy tekintélyű tamil államférfi személyében először látogatott el az NSZK-ba az Indiai Köztársaság elnöke.

Nem vérszerződés a varsói...

Önálló külpolitikánkról

A Varsói Szerződésnek a katonai együttműködésre, nem pedig az ideológiára és a tagországok politikai helyzetére kell összpontosítania — jelentette ki Horn Gyula magyar külügyminiszter a Politika című belgrádi napilapnak adott nyilatkozatában.

Horn Gyula kijelentette: a Varsói Szerződés nem döntheti el, milyen külpolitikai lépéseket teyenek tagállamai, például, hogy milyen kapcsolatokat létesítsenek az európai közösségekkel. Mint hangsúlyozta, Mihail Gorbacsov hatalomra kerülése óta sokkal demokratikusabbá vált a döntéshozatal a Varsói Szerződésen belül.

A nem kommunista miniszterelnök vezette lengyel kormányról szólva Horn kifejtette: a VSZ-tagállamoknak lehetnek katolikus, vagy más nézetet valló kormányfői is, amíg komolyan veszik védelmi kötelezettségeiket.

Az NDK-ból érkező menekültekről szólva a külügyminiszter közölte: a magyar határ továbbra is nyitva marad. Hangot adott meggyőződésének, hogy a két német államnak kell a kérdésben megállapodásra jutnia egymással. Megjegyezte: eljárt az idő az olyan szerződések fölött, amelyeket Magyarország a Varsói Szerződés-tagállamaival a hatvanas években kötött. Ezek közé tartozik az NDK-val aláírt megállapodás is, amely egyoldalúan csak Magyarországra ró kötelezettségeket.

Az osztrák és jugoszláv határ mentén létrehozandó bizalom erősítő zóna megteremtését szorgalmazó magyar javaslattal kapcsolatban Horn Gyula kijelentette: Bécs elfogadta a javaslatot, bár ezt hivatalosan még nem jelentették be.

Sajátos NDK meggyőzési forma

Az NDK és Csehszlovákia hatóságai állítólág egyre nagyobb mértékben arra törekednek, hogy akadályozzák keletnémet állampolgárok Magyarországra történő utazását. Erről a hírről vasárnap este fő politikai híradójában egyöntetűen beszámolt a ZDF és az ARD tévétársaság, továbbá a Deutschlandfunk (DLF) országos rádióállomás.

A nyugatnémet hírközlés a Máltai Lovagrend Szeretetszolgálatának egyik budapesti képviselőjére hivatkozott. Menekültek a szeretetszolgálatnak beszámoltak arról, hogy mind több NDK-állampolgártól vették el igazolványát és útiokmányait. Némely esetben biztonsági őrök állítólág még otthon az illetők lakásában foglalták le, illetve vették vissza a már kiállított szóbanforgó okmányokat. Más alkalommal Magyarországra felé tartó keletnémeteket leszállították a vonat-
ról, és hazaküldték őket.

Radikális „nagy” gyűlés

Csillagverő szóvirágok

A Magyar Radikális Párt kevesek előtt ismeretes. Kicsinyke párt ez, alig négyszáz taggal. Magukról azt hirdetik, ők az 1848-as Deák Ferenc-féle párt utódai. Lelkük legyen rajta. Hogy Deák és később Jászi Oszkár megfontolt, felelős politikájához nem sok köztük van, az elég nyilvánvalóvá vált a budapesti Lágymányosi Közösségi Házban tartott országos nagygyűlésükön elhangzottakból.

Míg a nagygyűlés megnyitójára várakozunk, sikerül néhány percig (félrevonulva egy sufniszzerű irodába) a „párt” elnökével és a vezetőség tagjaival beszélgetnünk. Az elnök, Rózsa Mihály. Civilben táviratkihordó és zeneci menedzser. Hogy ez utóbbi mit jelent, nem fejt ki részletesebben, azt ellenben, hogy milyen üldözötteseket szenvedett el, nagyon szívesen taglalja:

— Ott voltunk Kádár júliusi temetésén. Alig harminc méterrel a sír mögött '56-os sírokat koszorúztunk tiltakozásul. A rendezők leszédtek a koszorúkat, sőt néhány sírkeresztet ki is döntöttek. Ezzel a koszorúzással tiltakoztunk a Kádár-rezsim véres tettei ellen.

Ezt miért éppen egy kegyeleti aktus során kellett tenniük, miért ezt tartották legmegfelelőbbnek a figyelemfelkeltésre? Erről az elnök úr nem beszél. Tiltakozni kell, ha valakit sérelem ér. De temetésen?

— Még kétszer ért közvetlen támadás. Egyszer egy szilvakék Ladába próbáltak meg begyömöszölni egyenruhákat, más alkalommal pedig megpróbáltak elgázolni. Feljelentést tettem a rendőrségen, de nem is akartak velem foglalkozni. A katonai ügyészséggel kellett fenyegetőznöm, hogy hajlandók legyenek jegyzőkönyvet felvenni. Tömegével kapom a fenyegető névtelen leveleket. A Magyar Radikális Párt első nagygyűlésére valaki fizetett provokátort küldött. Nem tudnak megfélemlíteni, a Müncheni Ferencesek megígérték, hogy meg fognak ölni.

Sok bántás érte Rózsa Mihályt. Szerinte. Bár szavai nyugodtak, a szavak mögötti ember kissé zavartnak (majdhogy nem zavarodottnak) tűnik.

Beszélgetés közbeni kis közjáték: a rendezők a párt egyik tagját kivezetik (karját, vállát erős marokkal fogva) a teremből, s behozzák abba az irodába, ahol az elnökkel beszélgetünk. Hamarosan megjelenik a teljes vezetőség: a titkár, dr. Bánovics József, Hartmann

József vezetőségi tag, valamint a titkár fia, a pártszóvivő dr. Bánovics Tamás is. A közjáték lényege: a párt tagja saját téziseit próbálta terjeszteni a megjelentek között. Ez tilos. Itt kérem pártfegyelem van. Különben is a vezetőség már hozott határozatot arról, hogy mi legyen az előterjesztés a nagygyűlésen. Tessék magát mindenkinek ehhez tartani. Persze a „tag úrnak” joga van felállni, és elmondani a véleményét. Nincs viszont joga mindezt írásban terjeszteni, s ezzel a párt-egységet bomlasztani. A vezetőség mindezt rögtönzött ülésen határozza el. Kifelé menet az elnök odasúgja a póruljárnak: „én melletted vagyok, de nem így kellene”. Pártegység? Meglehet az. De szerintünk csupán komolytalan játszadozás.

Végre majd félórás csúszással megkezdődik a nagygyűlés. A terem szinte üres. Talán ha ötven érdeklődő van. Jelentős részük még fiatalok, sok az idős ember is. Középkorú csak elvétve akad. Az „elnökség” felül az elnöki emelvényre. Ismertetik a napirendet. Szó lesz a párt helyzetéről. Meg kell vitatni a kiadás előtt álló ideológiai és gazdasági téziseket, valamint a párt belső szervezeti szabályzatát.

Az ideológiai tételeket a szóvivő vezeti elő. Nagyhangon, vehemensen citálja tételeit: véget kell vetni a verguszós kommunista uralomnak. A választásokat meg kell nyerni. Esetleg koalícióra lehet lépni a FIDESZ-szel vagy az SZDSZ-szel (kíváncsian várjuk, hogy e két szervezet vajon mit szól ehhez), de az EKÁ-ból mással nem. Mert ott csak az MSZMP vagyona feletti osztozkodás folyik. Ami pedig a népé. Mármost a vagyon. (A nép pedig nyilvánvalóan a radikális párti támogatókat jelenti.) Az ideológiai program tagadja az osztályok fogalmát és az osztályharc marxista fogalmát, összmagyarságot hirdet osztályok nélkül. De azt is mondja: a kommunista fegyverek szavára, ha kell, a fegyverek szavával válaszolni. Hogy is van ez kérem? Nincs osztályharc? Egyik magyar a másik ellen, csak úgy...? Zavaros, s ezzel még keveset mondtunk.

A nemzetéről, a NÉPről, a demokráciáról folyik még a szó, mindezt persze radikális értelemben véve kell érteni. Az előterjesztés végén az elnök felszólítja a tagokat, mondják el véleményüket a program ideológiai részéről. Nincs vélemény. (A sajtó megjelent képviselőinek, azaz nekünk, len-

ne, de nem kívánunk a vendég jogával visszaélni.) Az előterjesztést pontról pontra vita nélkül megszavazzák. Ez valahonnan ismerős. Melyik politikai szervezet párttaggyűlésein volt szokás vita nélkül szavazni? Sajnos, hirtelen nem jut az eszünkbe, pedig közismert pátról van szó...

Ezután következik a gazdasági program ismertetése. A párt titkára, dr. Bánovics József az előadó. Miután öt percig arról beszél, hogy a részletes hosszú program fölösleges szöszaportás, ha mindezt el lehet mondani három mondatban is, végre rátér a lényegre. Szídj a MSZMP elmúlt negyven évi politikáját: a kereskedelem extrahasznót emel ki az emberek zsebéből. A kommunisták mindenkit kisemmiztek, a drága jó magyar földet parlagok hevernek, a falvak elnéptelenednek, sőt elmagyartalanodnak. Az elmagyartalanodás körül némi vita bontakozik ki, a tagok nem értik, mit ért az elnökség az elmagyartalanodás alatt. Az állatorvos úr kifejti: a magyar falvakban idegeneknek nincs helye. Csak magyaroknak. Meg kell akadályozni, hogy a nem odavalók betelepüljenek. Hogy kik ezek az idegenek? Nos a titkár úr szerint: „a nyakukon két kiló arannyal segélyért járó cigányok, a Romániából áttelepülő nem magyarok, meg más idegen fajták”. Hogy ez a más idegen fajták mit takar, nem lesz világos előttünk. Idegeneket, akiket valami felsőbb hatalom akar or-

szágunkba betelepíteni. Hogy ki, mikor, kit... Titok, sőt rejtély.

Az ipari szerkezet-átalakítást véleményük szerint egy-két év alatt meg lehet csinálni. (Hogy ezt miként kívánják megtenni, azt a tagsággal nem osztják meg). Ellenben elmondják, hogy 27 milliós költségvetést nyújtottak be a pártokat támogató alaphoz (az Ellenzéki Kerekasztal szervezetei nem kértek ebből az alapból, hogy ne rosszabbítsák még ezzel is az ország gazdasági helyzetét). Erre az jogosítja fel őket, hogy az egyetlen igazán ellenzéki párt az övék. A többi párt mind az MSZMP mellett áll a harcban.

Hogy ki hol áll, arról lehetne beszélni. A csillagdöntő Radikális Párt zavaros, kiforrotlan ideológiája fittyet hány a tényleges európai politikai helyzetre. Most és azonnal hatalmat akarnak. De hogy mit kezdenének a megszerzett hatalommal, azt még ők sem tudják.

Kis párt a Magyar Radikális Párt. Tudnak, mernek ígérni, mert ígéreteiket nem kérik rajtuk számon. A kis pártokból néha nagy párt lesz (ez a politikai evolúció törvénye), a hatalom közelébe jutva pedig elfelejtik, milyen is volt, mikor még távol voltak tőle.

Maradjanak meg csak kis pártok, színlógnak a magyar politikai életben érdekességek, nem többnek.

Csik Rita

Lírai levél a MUNKÁSHOZ!

Telex-szalagok szalmakazlában turkálók, soronként rámpisszent a gép, MTI, OS, közlemények, felhívások, nyíllevelek és szándéknyilatkozatok tengeráradatában kereslek... mindhiába... Te csak hallgatsz... Nevedben, helyetted és rólad... ömlik a szó... de Te még nem tetted le — akkurátusan, ahogy szoktad, mindig a helyére — a szerszámot. Nem vetted kezvedbe az olajos kétürlő rongyot — előbb a gép doromboló hátán végigtörölve, s csak aztán a kezedet, gondosan — ... A csikk a szád sarkában jelzi, még nem jött el az idő amikor végre kimondod... mert tudod, ha eljő, az az ítélet napja lesz... De én tudni akarom... Igen, most...

Emlékszem, mert húsz év távlatából sem felejttem, a régi-régi műhelyt ahonnan elindítottatok. Műszakváltás volt, két izzasztó munkásév után az utolsó... A hírre, hogy felvettek a levelező-egyetemre, összeszaladt az olajos kezű-arcú ruhájú, de csillogó szemű társaság, a szerelde népe... Ugrattak a nagymellű munkáslányok, az anorákbán kerekedő munkásasszonyok, szorongatták kezedet a munkásifjak és szemükkel — de csak a szemükkel — büszkén simogattak az öreg mesterek. Te is ott voltál köztük mikor — akár a legkisebb királyfit a mesében — utamra bocsájtottak, vállamra akasztva a jelképes-valóságos tarisznyát. De sokszor láttam hasznát annak, ami benne volt. A biztonságot jelentő kétkézi szakmának, a visszafogadni kész műhelymelegnek, hogy ne kelljen soha meghajolnom, megalkudnom a könyökkoptatós tróasztalért. Hogy ki mondhasssam, lehrassam és tanfihassam mindazt, amit a legkisebb királyfiként elvállaltam egy új országért egy új királyné-szerelmért. Mindvégig tudtam, csak egyetlen hazug szó, több nem lehet — mert ítélezte az ilyen kemény — sóbálványá változom. Csak a gonosz varázslat tarthatja távol ideig-óráig — a nevetekben hazudozóktól — a méltó büntetést, mely a végén azért mindig sorsszerű...

Kereslek hát a hírek tengerében, futósó hullámai közül melyikben vagy igaz? Te szorongatnád izzadó tenyérrel a munkásör géppisztolyt, szemben önaggaddal, sorstársaidal? Te lennél az a „munkás”, aki az erdei vadászorgiákon százával — öncélú és önfeledt örömmel — irtja az apróvadat? Vagy te a másik munkás vagy, aki legfeljebb évente egyszer — a búcsúban — „művirágot” lő fiának a céllövöldében? Te ácsolnád az új bitófákat, az új „nagyimréknek”, vagy Te zarándokolsz megrendülten a 301-es parcella „kopjafa-erdejébe”? Te építettél luxus-lakást, nyaralót, irodaházakat és bársekreneyeket? Vagy Te csak munkáddal-verejtékkel adóztál az országos robotokon? Te ígértél „hétmérföldes” lépéseket a történelem országútján, vagy csak elhitted a gonosz varázslat-védte ígéretök üres szónoklatait? Te felejtetted volna el „a takaró és nyújtózás összefüggéseit”, vagy a nevedben szószátyárkodók mögött csak becsapott „hítel-kezes” lehettél?

Mennyi kérdés... Talán a választ is tudjuk... Talán azt is, ki mond itt igazat... De a gonosz varázslatot csak a Te szólásra emelt ujjad törheti meg... Szólj rám, ha mégis rosszul gondolom... engem, mert hiszen Ti küldtetek, nem véd sem gonosz, sem jótékony varázslat... En ha hazudok, sóbálványá változom...

KPI

A Carneri Pécssett

Vasárnap délután érkezett Pécsre a grazi Carneri-Bundesgymnasium 36 fős csoportja, akik a pécsi Leówey Klára gimnázium vendégeként, egy hetet töltenek hazánkban. Amint azt Prof. Hirmanntól a csoport vezetőjétől megtudtam, kapcsolatuk a Leówey-jel két éves múltra tekint vissza, és cserealapon funkcionál. A pécsiek június 13-tól 20-ig vendégeskedtek náluk. A cserekapcsolat célja elsősorban a nyelvyakorlás és egymás országainak, népeinek megismerése. Egy-egy csoport átlagban 30—40 fős és két tanár kíséri őket. A Leówey Gimnázium — mint ahogy azt a továbbiakban megtudtam — az elmúlt esztendőben 12 csoportot fogadott. Legfontosabb kapcsolataik — a grázin kívül — Dániában és az NSZK-ban vannak, noha a tánccsoporthoz és az énekkar több külföldi városba is eljutott már. Az NSZK városok közül München és Felbach „viszi a primet”.

—bayer—

A mérleg: 2750 halott és egy elmaradt polgárháború

Augusztus 14-én volt húsz éve, hogy angol katonai alakulatok állomásoznak Észak-Írországon. Egy évvel azután vezényelték oda őket, hogy kiűljék és tartóssá váltsák a zavargásokat.

Az események láncolata azzal kezdődött 1968 augusztusában, hogy katolikus diákok tüntetést rendeztek az észak-írországi katolikus kisebbséget sújtó hátrányos megkülönböztetések ellen. A protestánsokból álló tartományi kormány szétverte a megmozdulásokat, a vele rokonszenvező csöcselék pedig egész házsorokat gyújtott föl a katolikusok lakta városrészekben.

Ezekben a megmozdulásokban nem volt része az Ír Köztársasági Hadsereg (IRA) nevű katolikus terrorszervezetnek, amely akkoriban már alig létezett. Csak hogy a kizárólag protestánsokból álló rendőrség nem védte meg a katolikusokat a nekidühödött protestánsoktól, így az IRA régi harcosai úgy látják, elérkezett az alkalom, hogy felélesszék szervezetüket. Védelmet kínáltak fenyegetett hitestvéreiknek, és hogy ígéretüket állhassák, fiatal munkanélküliekből csoportokat verbuváltak, melyek rajtaütöttek ellenfeleiken és összeverték őket.

Egy éven át zajlottak a kölcsönös terrorakciók, összetűzések, amikor az angol egységeket a tartomány katolikus kisebbségén belül túlnyomó többséget képező mérsékelt elemek kifejezett kívánságára ideküldték. Az emberek védelmet reméltek a protestáns csöcselék ellen, ugyanakkor az IRA-tól is félték. Félelmük annál indokoltabb volt, minthogy az IRA szándékosan szította a nyugtalanságot, hogy polgárháborút robbantson ki. Ettől remélte ugyanis, hogy elérheti régi célját: az angol koronához tartozó Észak-

Írország (Ulster) egyesítését az Ír Köztársasággal.

Az IRA a hetvenes évek közepéig követte ezt a taktikát — eredménytelenül. A protestánsok nem reagáltak akcióikra oly hevesen, mint ők remélték, és a katolikusok legtöbbször is elutasította az erőszakot, mivel a brit kormányzat gyorsan orvosolta a legsúlyosabb bajokat. Elsősorban a szubvencionált (alacsony bérű) lakások elosztása körüli viaskodásokat számolták fel, amelyek az 1968 augusztusi diáktüntetések közvetlen okozói voltak. Az IRA-nak az Ír Köztársaság sem segített. Az ottani lakosság sem akart felfordulást. Az írek olyan távlati célnak tekintették országuk újraegyesítését, amelyért csakis demokratikus eszközökkel szabad küzdeni. Az ír kormány mind nagyobb segítséget nyújtott Londonnak az észak-írországi terrorizmus ellen.

Sértett érzékenységek

Hanem az angol katonák hamarosan magukra vonták sok katolikus gyűlöletét. Figyelmen kívül hagyva évszázados tapasztalatokat, fittyet hánytak az emberek érzékenységére. Terroristák és fegyverraktárak után kutatva eleinte számtalan házkutatást tartottak, és ezek során igencsak durván bántak az érintett lakókkal, akik pedig a legtöbbször ártatlanok voltak. Idővel azért egyet-mást megtanultak

az angol katonák, többek közt az észak-írországi katolikusok angoellelles érzelmeinek történelmi okairól is, azokon a vidékeken és azokban a városrészekben azonban, ahol az IRA erős, az emberek még mindig arról panaszkodnak, hogy a katonák provokatív módon lépnek föl.

Az elmúlt húsz évben Észak-Írországon 596 katonát és tisztet öltek meg, közülük 180 az ún. Ulster Defence Regimentnek, egy helybeliekből rekrutálódó milíciászerű alakulatnak volt a tagja. A rendőrség 263 embert vesztett. Az IRA terroristái közül 354 pusztult el. Meghalt az összetűzésekben, merényletekben 1537 polgári személy is, túlnyomórészt olyanok, akiknek semmi közük nem volt ezekhez a csetepatékhoz. A halálos áldozatok száma együttvéve tehát 2750.

A zavargások tetőpontján, 1972-ben 22 ezer főnyi angol katonaság állomásozott Ulsterben. A létszámot azóta 10 500-ra csökkentették. Ehhez járul az Ulster Defence Regiment 6400 embere.

Patthelyzet

A biztonsági erők és az IRA között ma patthelyzet áll fenn. A katonai parancsnokok nyíltan elismerik, hogy nem tudják végleg legyőzni az IRA-t, habár arra képesek, hogy merényleteit „elviselhető szinten” tartsák. Annak

ellenére is így van ez, hogy a katonaság messzemenően kiépítette a hírszerzői tevékenységet, és e téren látványos sikereket is elért az utóbbi két évben. Így például tavaly áprilisban Gibraltarban meg tudták akadályozni az IRA nagyszabású bombamerényletét, és ennek során az akcióban résztvevő három terroristát minden tekintet nélkül agyonlőtték. Egy évvel előbb a katonák terrorcsoportra bukkantak egy észak-írországi faluban, amelynek tagjai egy rendőrörs megtámadására készültek. A tűzharcban a csoport nyolc tagja elesett. Sikertől továbbá számos fegyverraktárt felfedezni és őrizetbe venni több vezető terroristát mind Észak-Írországon, mind az európai kontinensen.

Azzal kell számolni, hogy az IRA belátható ideig egyre újabb rekrutátákat találhat Ulster fiatal munkanélküliei között. A terrorszervezet az utóbbi időben roppant készleteket halmozott fel robbanóanyagokból és korszerű fegyverekből. Szovjet gyártmányú, SAM-7 típusú föld-levegő rakétái is vannak. Ugyanakkor azonban az IRA soraiban hódít a felismerés, hogy a biztonsági erők túlerejével szemben nem boldogulhatnak. Már csak mintegy 300–400 aktív és merényletekre kiképzett terrorista áll az IRA rendelkezésére. A szervezet mégis folytatja akcióit, mert reméli, hogy lassan felőrölheti az angol közvéleményt, és így a londoni kormányt a csapatok visszavonására kényszerítheti.

Ez aligha következik be hamarosan. Londonban és Dublinban egyaránt az a meggyőződés, hogy a tartományban kiüt a polgárháború, ha a katonaságot kivonják.

Várjuk a fakírt!

Kereskedelmi rádió — Pécs

Mindig és mindenbe beleszólhatnak a hallgatók

Mit csinál két újságíró a „magyszünetben”, ha például a hét végét a fővárosban töltik — ez esetben — az újságíró-küldöttygyűlésen? Beszélgetnek általában mindenről, de leginkább a szakmáról, s azon belül is főképp arról, hogy „mi újság nálatok?” Az is előfordul, hogy szakmai ártalomból kifolyólag valamiféle riport, interjú, információs anyag készül a szüneti csevegésből. Ez történt most is Balogh Zoltánnal, a Magyar Rádió Pécsi Kör-

zeti és Nemzetiségi Stúdiójának szerkesztő-riporterével és velem. Így kezdődött:

— *Mi újság nálatok?*

— Hétfőn, szeptember 18-án kísérleti jelleggel megkezdte a stúdiónk a kereskedelmi adást. Arról van szó, hogy hamarosan bevezetik ezt az országot valamennyi vidéki stúdiójában, de mi már most indulunk — így a válasz.

— *Mondjál részleteket!*

A részvényes munkás:

Öntudatos tulajdonos

folytatás az 1. oldalról

időszakban is elősegíthetné az erőforrások megfelelőbb hasznosítását, s a piacgazdaság, a valódi verseny kialakulása után pedig még hatékonyabb eszköz lehetne. Figyelembe kell venni azonban, hogy a tulajdonformában bekövetkező változások nem vezetnek jelentős eredményhez, ha nem következik be változás a munka szervezeté-

ben, irányításában, a társadalmi partnerek gondolkodásában, érdekviszonyaiban, az érdekképviselésben.

Számosan úgy vélik, hogy a dolgozó tulajdon sikeres alkalmazásához szükséges egyik legfontosabb és legnehezebben megteremthető feltétel: a vezetés és a dolgozók kölcsönös kockázatviselési képességének kialakítása.

(MTI)

— A kereskedelmi adásra kft-t szerveztünk és szigorúan üzleti alapon tesszük a dolgunkat. Sugárzunk reklámokat, de igen fontos az információs szolgáltatásunk is. Minden nap délután fél ótól fél hétig „kereskedelmi-zünk”, közben öt és hat órákor magyar nyelven, fél 6-kor pedig horvát és német nyelven mondunk abszolút friss híreket, s terveink szerint később, majd az idegenforgalmi szezonban angolul, franciául is. Ezt az adást a 344 méteres középhullámon lehet fogni, de ezzel nem zavarjuk a Petőfi Rádió műsorát, mert azt másutt is meghallgathatják.

— *Nyilván élőben mennek az adások.*

— Természetesen. Hiszen valóban gyorsak, frissek csak így lehetünk... és természetesen úgy, ha ebben a hallgatók segítenek nekünk. Az adás közben hívhatnak bennünket telefonon, tehetnek föl kérdéseket az elhangzottakkal kapcsolatban, de meg is magyarázhatnak bizonyos közérdekű dolgokat, kommentálhatnak egy-egy eseményt és véleményt mondhatnak. Hiszünk benne, hogy erre kaphatóak lesznek az emberek, s velünk együtt szerkesztik majd a műsorokat. Azt is tervezzük, hogy alkalmanként kitelepülünk más városokba, községekbe, de a közvetítőköcsik is járják a régiót.

— *A kétórás adásban mennyi lesz a reklám és mennyi a zene?*

— Mindössze tizenkét percet számlunk reklámra, amibe még az úgynevezett apróhirdetések is beleférnek. Fél ótól ötig az ifjúságot célozzuk meg a zenével, majd pedig a potenciális hallgatókat, fogyasztókat. A hatvanas évek progresszív rockjától a kellemes operettig minden hallható lesz a másfél órában, de tematikus zenei összeállításokat is tervezünk alkalmanként. Ezen kívül rendszeresen közöljük a hazai és a külföldi top-listákat és igen nagy gonddal szeretnénk karbantartani a sportot.

— *Ugye, azt megbocsájtod, hogy ezennel igaziból nem reklámozlak benneteket, azaz áraitokról, olcsóságotokról nem írok. Arról viszont igen, hogy mikor találkozhatnak a kereskedelmi adás során először Balogh Zoltánnal, aki rendre tartogat számunkra meglepetést.*

— Szombaton, szeptember 23-án lesznek „soros”. Műsorom egy része arról szól majd, hogyan lehet ma Magyarországon valaki fakír. Természetesen a stúdióban ez alkalommal egy fakír lesz a vendég!

— *Várjuk a fakírt, várunk Téged és a mozgalmas kereskedelmi adásokat, melyeknek a premierjét tegnap sikeresen megtartottátok.*

v.horváth —

Ide már csak a sofőrök járnak

LIBAMÁJ NAGYKANÁLLAL

Vendéglátás a Balatonon

Utószezonban, szeptember első napjaiban jártam a Balatonon. Előtte az ott készült fényképek. Szürkéek. Nem csoda, hiszen az idő esős, borongós volt akkor. A part kiürült. A füredi sétányon féltucat horgász és néhány portrérajzoló. Nekik már kevés a dolguk, a pecásoknak talán még akad valami a horogra.

Nagyon régen töltöttem hosszabb időt a magyar tengernél. Körülbelül 5 éve, egy SZOT üdülőben jártam, előtte pedig csak úgy autóstoppal, biztos szállás nélkül. Abban az időben napokig megéltünk lángoson és sörön, alvásra bármelyik kemping megfelelt. De ennek már 15 éve. Úgy látom, hogy a körülmények nemigen változtak azóta, vagy még rosszabbak lettek. Nem csak Füredre, hanem az egész Balatonra jellemző, hogy a szolgáltatások színvonala és az árak nincsenek arányban. Lerobbant szállodák és vendéglők — a magyarok pénztárcájához legalábbis — méregdrágán.

*

Egy partravetett hajón, a Helka fedélzetén a balatoni vendéglátásról beszélgetünk Borissza Andrással, a Helka Gaszt KFT. ügyvezető igazgatójával. Borissza úr a hangzatos cím ellenére egy vérbeli, menedzser típusú kocsmáros. A Kft egyébként négy vendéglőt üzemeltet. A hajót, amelyen egy kiváló kubai show műsor szórakoztatja a vendégeket, kávézót, sörzót, és egy bárt ahol nappal fagyit árulnak, éjjel pedig disco zene szól.

— A Balaton ma nem igazán úgy fest, mint egy európai színvonalú fürdőhely. Zsúfoltság, igénytelen szállodák elmaradott infrastruktúra, pénzéhes, egy nyáron meggazdagodni akaró vendéglősök jellemzik. Kész, szemét mindenütt. Önnek mi erről a véleménye?

Nem tudunk takarítani és nincs is aki takarítson. Itt mindenki vezérigazgató, mindenki főpincér szeretne lenni. Senki sem akar dolgozni. Ezt a nyilvános, a közterületeken lévő koszt pedig a tanácsoknak, a városgazdálkodási szerveknek kellene eltüntetni. De persze nem csinálják, mert most ők is vállalkoznak. Büfét építenek, ezt bérbé adják, keresnek 100 000 — Ft-ot és ezzel foglalkoznak nem a köztisztasággal. Szerintem minden kocsmárosnak azt kellene mondani, hogy te pedig fizess be évente 50 000 — Ft-ot a köztisztasági vállalatnak. Ha ez nem tetszik, akkor az illető ne kapjon működési engedélyt! A másik, hogy a saját portája előtt tartson rendet a tulajdonos, vagy a bérlő. Nem megbüntetni kellene az embert, hanem hagyni hogy olyanra csinálhassa az üzlete elejét, hogy könnyű legyen rendbentartani! Erre aztán járjon adókedvezmény. Amikor majd összeérnek ezek a porták, akkor lesz szép az utca.

— Mindezek ellenére miért járnak mégis a Balatonra a nyugati turisták?

Mert nagyon olcsó. Lényegében csak a szálloda árak emelkedtek igazán számottevően. No, ki is hagyják ezeket. Van itt ugyanis egy nagyon tisztességtelen verseny a régi, állami költségvetésből felépült üdülőkkel. Ezek valamikor szociális alaptól, szociális célra épültek. Most pedig átalakulnak Kft-vé, és ingyen kapják az alaptőkéjüket. A nagy szállodavállalatok annak idején saját maguk építettek és nem kaptak költségvetési támogatást. Természetesen egyre magasabb árakkal dolgoznak, hogy valahogy el tudják tartani magukat. A drága szállodákat viszont egyre kevesebben keresik. A vendég szokik a nagy, kulturált hotelektől. Átszökik a volt SZOT

A vendég nem akar lefeküdni este tízkor!

üdülőkbe. Ezek pedig rettenetesen alámennnek az ár, és persze a kiszolgálási színvonalnak is.

A másik, a fekete valutaváltás. Eből nagyon jól meglehet élni. Egy heti kinti fizetésből itt egy hónapig ehet — ihat — lakhat a nyugati vendég. Nagyon igénytelen és relatíve nagyon szegény az idejártó külföldi. A nyugat-európai vendégeknek az is nagyon fontos, hogy a saját járművét el tudja hozni. Azt szokta meg, abban él. Nem kell kocsit bérelnie, reggel beül az autójába, este pedig már itt is van. Magyarország végül is egy gyönyörű ország, és ha süt a nap, akkor a Balaton egy paradicsom.

— Idén honnan jöttek a legtöbben?

Az összetétel nagyon hasonló a korábbi évekéhez. Tavasszal és ősszel az osztrákok, főszezonban a nyugatnémetek vannak a legtöbben. Az ismert okokból volt egy kis emelkedés az NDK-sokból, de a korábbi éveket még mindig nem érte el a keletnémet turizmus. A lengyelek azt hiszem csak üzletelni járnak Magyarországra, cseh-szlovákok alig, románok egyáltalán nincsenek. Hetven százalék német, osztrák, húsz egyéb nyugat-európai, tíz százalék keleti, a maradék tíz pedig magyar turista. Inkább a vendég minősége változott. Nekem egyszer volt egy nagyon jó, nagyon régi törzsvendégem. Egészen addig járt Magyarországra, míg egyszer csak ugyanabban az étteremben, ugyanabban a szállodában ahol lakott összefutott a saját sofőrjével. Ezután soha többé nem jött el. Ide már csak a sofőrök járnak...

— Ön szerint mit kellene itt másképp csinálni?

Először is el kellene dönteni, hogy egyáltalán mit akarunk mi a Balatonnal. Az a keveredés ami most van, senkinek sem jó. A magyaroknak minden nagyon drága, a külföldieknek meg minden nagyon primitív. Ez csak egyre nagyobb társadalmi feszültségekhez vezet. Amikor nyugati anyagból, nyugati gépekkel, nyugati színvonalon szolgálom ki a vendégeket, hogy adjam ezt keleti áron? Ez fából vaskártya. Egyébként is nagyon nehéz összeereszteni a magyart a külföldivel. A magyarban van egy kisebbségi érzés, ő mindig azt hiszi, hogy nem szol-

gálják ki rendesen. Holott nálam például, ha magyarokat szolgál ki a pincér, külön elmondja a konyhán, hogy szépet adjál, mert magyarnak leszel!

A másik, hogy nem tudunk mi szórakoztatni sem. El kellene dönteni, hogy mi az, hogy szórakozás. Itt áll például a balatonfüredi képcsarnok évek óta kihasználatlanul. Nem tudom, hogy mit kellene belőle csinálni, de inkább fagyaltozót. Azok a turisták, akik ide járnak venni, festett kagylókat szeretnének. Aki mást akar, az a Szépművészeti Múzeumban, a tavaszi fesztiválra, a nemzetközi vásárra megy Budapestre. Ide a nagyon egyszerű emberek járnak. Őket pedig szórakoztatni kell a nap 24 órájában. Ehhez pedig folyamatosan foglalkozni kell a vendégekkel. Az éjszaka az, ami itt még kihasználatlan. Csakhogy éjjel a kerthelyiségeket valami miatt be kell zárni. De hangoskodni különben sem szabad. Azt amit a vendég akar azt meg soha nem engedik! Mert a többiek feljelentik csendháborításért, a vendéglőssel együtt. Följelentenek itt mindenkit. Elvárják a vendégektől, hogy úgy viselkedjenek mint az a munkásember aki reggel hat órakor fölkel, este tízkor pedig lefekszik. A vendég pedig nem kel föl reggel haikor, és nem akar lefeküdni este tízkor! Egész nap meg állandóan üvöltözni akar.

— Ön szerint mikor jön el az az idő, amikor a magyar átlagember is megtudja fizetni a Balatont?

Ehhez vissza kellene csinálni, azt az ő-szocializmust, amelyben a Balaton mindenkié. De hát ilyen nem is volt, és nem is lesz. Különben is, miért legyen mindenkié? Ez egy nyaraló terület. Ez a kiválasztottak területe. Ki gondolja azt, hogy Nyugat-Európában az átlag osztrák meg tudja fizetni a tiroli turistaközpontokat, az átlag francia a francia Rivierát, az átlag szovjet a Krímet, vagy az átlag amerikai Miami-t? Ezt ki gondolja?! Ez olyan mint a libamáj. Szerintem soha nem jön el az az idő, hogy az átlag magyar libamáját egyen nagykanállal. Tudniillik, kevés van belőle.

Ide már csak a sofőrök járnak.

A szeretet parancsa szerint II.

Védett otthon a bodrogi kastélyban

Amikor először ott jártam, reménytelenül esett az eső. A levert vakolatú, ódon vadászkastély még leromlott állapotban is méltóságot sugárzott. A négy oszlopra támaszkodó, timpanonnal lezárt bejárat a régi, egykor földszintesre épített kastély fölé nyúlva méltósággal állta a szél, az eső rohamait. Az emeleti, újonnan épült rész téglafalai, kettős hőszigetelt ablakai azt sugallták, hogy bent meleg, békeség, védelem vár az emberre.

A szakállas, kezeslábba bújó fiatalember, Huszár Géza, nem törődve a szemerkélő esővel, hittel, lelkesedéssel beszélt.

— Négy lakást alakítunk ki itt a kastélyban, ahova aztán nagycsaládokat költöztetünk. A lakásokat úgy terveztük, hogy népesebb családok is kényelmesen élhessenek itt, csak a gyerekek nevelése legyen a gondjuk. Közel kétszáz négyzetméter egy-egy lakás, nagyszobával, két fürdőszobával és hat hálószobával építjük.

— *Kinek?* — *vetettem közbe.*

— A szeretetre szoruló gyerekeknek. Nevelésüket hívó emberekre bízunk, akiket már az építkezés során megismerünk, hisz itt, velünk dolgoznak leendő lakásuk kialakításán. Ez nem SOS-falú lesz. Sokkal több annál. Meggyőződésem, hogy egészséges ember csak egészséges környezetben, teljes családban nevelkedhet. Az SOS-falvakban pedig csak hivatásos édesanyák tevékenykednek, pedig a felnövekvő gyerekeknek az apára is szükségük van. Ezt felismerve úgy alakítottuk ki az otthont, hogy itt teljes családok a saját gyerekeik mellett még öt-öt gyereket nevelhessenek fel.

Az esővíz már a nyakamba csorog, még sincs eröm félbeszakítani a lelkes szavakat, az elkötelezett indulatból fakadó mondatokat. Aztán Huszár Géza is észreveszi, hogy egyre jobban átázunk és a kastélyba invitál.

Sorra járjuk a terméket, a leendő lakásokat, az alagsorban klubszobának és egyéb közösségi célokra kialakított helyiségeket.

— Minden, amit itt lát, társadalmi munkában készült. A villanszerelés-től az asztalosmunkákig, az építkezés szinte minden fázisa. Egyetlen fizetésért dolgozó kőművesünk van, a többiek küldetésnek érzik az itt végzendő munkát — mondta.

Aztán bemutatott a Védett Otthon kialakításán dolgozóknak. Egy húsz év körüli kínai lány éppen kromofággal kenté az egyik ajtót, hogy megszabadítva az évszázados festéktől, piszoktól, újrafesthesse.

Huszár Géza tolmácsolásával elmondta; Kanadából érkezett, hogy néhány hétre itt, a bodrogi kastélyban vállaljon munkát. De jöttek az USA-ból misszionáriusnak készülő fiatalok, és Pestlőrincről, Tahiból, valamint Székesfehérvárról is érkeztek brigádok. Ez utóbbiak a tetőfedést végezték el — teljes egészében társadalmi munkában. Egy NDK-s fiú már a harmadik nyarat — teljes szabadságát feláldozva — dolgozta végig itt.

Most a kellemes, kora őszi időben, újra Bodrogon járva, Huszár Géza szavaira gondolok.

Málló vakolatú, de egy részében már lakható a kastély.

— Ehhez a munkához — mondta —, ami már meghaladja az egymilliót, nem kértünk senkitől se támogatást. Mindent a saját munkánkkal teremtettünk elő, de ha valaki adni akart, azt örömmel vettük, elfogadtuk. Sokszor volt teljesen üres a kassza, de valahonét mindig jött segítség.

— *Bizonytalan így egy építkezés...*

— Nem igaz! Hinni kell, imádkozni, és akkor az Isten megsegít. Amikor elfogyott a pénzünk, vagy valami nagyon nem ment, akkor arra gondoltunk; nem imádkoztunk eleget, nem kértük úgy az Istenünket, hogy segítsen. Aztán egyszerre csak itt volt a segítség. Adomány vagy munkaerő formájában. Hívásra jönnek, isteni felhívásra ide az emberek, hogy néhány

hónapig, vagy egy évig is itt dolgozzanak fizetség nélkül, csak zsebpénzért. Az eredményeinknek is együtt örülnünk, magasztalva az Istenünket, mert hozzásegített azokhoz.

— *Miért hozták létre a Menedék Alapítványt?*

— Segíteni akarunk a rászorulókon. Isten elhívott bennünket a rászoruló, hátrányos helyzetű fiatalok megsegítésére, szolgálata, a napról napra való gondoskodásra. Budafokon teaklubot tartunk fenn, ahol péntekenként meleg otthont teremtünk a magányosok, a lelki sérültek számára. A halmozottan hátrányos élethelyzetben lévőknek megoldást jelentő tanácsokat, segítséget igyekszünk nyújtani. Ezen alkalmakkor tudjuk a teljes megoldást

nyújtó Evangélium felé fordítani a fiatalokat.

— *E segítő munka része a Bodrogon kialakított Védett Otthon is?*

— A budafoki Menedék Otthon mellett most már az eddigi munkánk eredménye Bodrogon is beteljesülőben van. Nyári bodrogi táborozásaink során 12 héten át, átlagban huszonötön, tehát nyaranta mintegy háromszázan végeztek itt kemény fizikai munkát, ami mellett — és ez még fontosabb — sokan jó, gyógyító és lelki közösségbe kerültek. Istent magasztaljuk a sok helyen elhangzott bizonyágtételért: „Bodrogon döntöttem”.

— *Miből gazdálkodnak?*

— Mint mondtam, kizárólag adományokból. Tavaly a közösségek adományai több mint negyedmilliót, magánszemélyektől közel egymilliót, és valamennyivel kevesebbet pedig külföldről kaptunk. Akik megkeresnek bennünket vagy adományt adnak, azoknak évente levélben számolunk arról, hogyan gazdálkodtunk a pénzünkkel, milyen munkát végeztünk az isteni ígértetésben.

Első találkozásunkkor megegyeztünk, hogy ha majd kis lakói lesznek a kastélynak, újra beszélgetünk, írunk a Menedék Alapítvány céljairól. Most nem találtam Bodrogon Huszár Gézát. De szavait mégis könnyen idézem: Azokat várjuk a Menedék Otthonba, akik gondozásra, lelki és szociális gyógyulásra szorulnak, akik készek arra, hogy egy evangéliumi légkörű közösségben gyógyulást keressenek — mondta.

Tamási János

Fotó: Kapitány Krisztina

Következik: A gyermekeim már élnek, csak még nem találkoztunk.

Boldogok a tudatlanok?

Havasi Ferenc nemrégiben azt nyilatkozta a HVG-ben, hogy még ma sincs fogalma arról, hogy jött össze hazánk tizennyolcmilliárd dolláros bruttó adósságállománya. E bejelentés, bármennyire is nem meglepő, de rendkívül felhőborító, hiszen ki másnak kellene vagy kellett volna tisztában lennie gazdasági folyamatainkkal — méghozzá naprakészen és teljes pontossággal — ha nem neki, aki hosszú-hosszú éveken át számított első számú gazdaságpolitikusunknak? Aki „uralkodása” alatt élvezte posztjának minden előnyét, de saját elismerése szerint is elegáns távolságtartással és tudatlansággal viseltetett az események iránt?

Irányítása alatt az apparátus, hogy hozhatott felelősségteljes döntéseket, ha alapvető információkkal nem voltak tisztában? (Ma már látjuk és érezzük, hogyan...)

Következtetésként csak azt vonhatjuk le, hogy még szerencse, hogy már nem Havasi Úr ül a gazdaságpolitikai titkári székben!...

— wd —

„Bizonyos rokonszenvek”

A választásokig a Magyar Demokrata Fórum nem ígérkezhet el semmiféle koalícióhoz, és azt tartja kívánatosnak, hogy az Ellenzéki Kerekasztal minél tovább fennmaradjon a mai átlampárttal szemben — hangoztatta Antall József az MDF vezetése nevében szeptember 9-én, a helyi MDF-elnökök országos tanácskozásán. Hozzátette azonban: a politikai hagyományok és a politikai filozófia alapján kialakulóban vannak bizonyos rokonszenvek...

A rokonszenv a Fórumot elsősorban a Kiszgazdapárthoz és a Kereszténydemokrata Néppárthoz közelíti. Megmondta ezt Antall, de már korábban Kiss Gy. Csaba, az MDF egy másik vezetője is. Ezzel mintha cáfolatot kapott volna az a korábbi feltevés (vagy híresztelés?), hogy a Fórum Pozsgay Imréhez áll a legközelebb. E feltevésnek talán volt is némi alapja korábban, amikor egyfelől még nem volt annyira egyértelmű az államminiszter elkötelezettsége ama reformerők iránt, amelyek az MSZMP-n belüli és kívüli körökből hihetőleg hamarosan új szocialista pártot hoznak majd létre, másfelől az MDF sem vállalta még föl az ellenzékiiséget. Most azonban — az említett szombati tanácskozáson — maga Bíró Zoltán, az MDF elnöke jelentette ki nyomatékkal: semmiféle Pozsgay-Bíró-paktum nem létezik.

Bíró egy füst alatt kiosztott egy oldalgást a szabaddemokratáknak: a radikális ellenzékiek — úgymond — sohasem tettek megjegyzést Nyers Rzsóval szemben. — Ez persze csak kis adalék ahhoz az ismert tényálláshoz, hogy az MDF vezető köreiben némi bizalmatlansággal tekintenek az SZDSZ-re, amelynek vezető köreiben viszont úgy fogalmaznak, hogy „az MDF-nek lényegileg más képe van a jövőről”, mint a szabaddemokratáknak. (Bauer Tamás megállapítása volt ez az SZDSZ Tanácsának legutóbbi ülésén.) Ebből természetesen nem következnek, hogy a szabaddemokraták a hétköznapi politikai küzdelem módszerbeli és taktikai kérdésein túlmenően, politológiai értelemben az ellenzék valamiféle „radikális” szárnyát képeznék. Az SZDSZ nem fogadhatja el, hogy szélsőségesnek minősítsék; és a politikai közepozíciót nem engedheti át egy olyan koalíció kizárólagos birtokának, mely az MDF-ből, a Kiszgazdapártból és a Kereszténydemokrata Néppártból jönne létre.

Nincsenek örök szövetségek

Az persze senkit sem lephet meg, hogy az Ellenzéki Kerekasztal nem marad fenn örökké. Valójában nem is másért létesült, mint a választások előkészítéséért, vagyis avégett, hogy az ellenzék a maga egységével kényszeríthesse ki a hatalomtól, az átlampárttól azokat a sarkalatos törvényeket, amelyek nélkül lehetetlen megtartani a szabad választásokat. Milyhelyt ezek a törvények tető alá kerültek, az EKA betöltötte feladatát. Az ellenzék egységének természetesen to-

vábbra is jelentősége lehet, főleg akkor, ha győzelme elmarad, vagy csekély arányúnak bizonyul a választásokon. Ha bizonyos ellenzéki pártok a szavazók bizalmából kormányra jutnak, úgy magától értetődik, hogy megváltoznak a szövetségi kapcsolatok az eddigi ellenzék szervezetei között.

De már a választások előtt szükségképp oldódni kell az ellenzék egységének, hiszen minden pártnak és szervezetnek meg kell mutatnia sajátos arculatát a választópolgárok előtt. Ez annyit jelent, hogy nemcsak azt kell hangsúlyozni, ami a jelenlegi hatalomtól, hanem azt is, ami egymástól választja el őket. Ezt írja elő a választások rendje is, aminek értelmében az első fordulón minden párt önállóan indul, és csak a második fordulón lép választási szövetségre másokkal. Mindez persze nem zárja ki, hogy a választások után vagy akár már előttük is meg ne valósulhasson egyfajta együttműködés, koordináció az ellenzék pártjai között. Ez azonban aligha lesz annyira szoros, mint most, az Ellenzéki Kerekasztal jegyében.

Pártszövetségek fent és lent

Nem a rosszmájúság, hanem a realitás ismerete vezet, ha rámutatok: a Demokrata Fórumot talán nemcsak a rokon politikai filozófiából táplálkozó szimpátia készíti arra, hogy a Kiszgazdapárt és a Kereszténydemokrata Néppárt szövetségét keresse. Ezeknek a pártoknak az ereje a mai konstelláció szerint elsősorban a nevében, történelmi múltjukban van, nem pedig abban, hogy oly sok helyütt jelen lennének szervezeteikkel a választók között. Igen alkalmasak tehát arra, hogy múltjuk és nevük vonzásával megszerzett szavazatok birtokában erős pártokként tárgyaljanak a legfelső szinten, de sokkal kevésbé felelnek meg alsó, helyi szinten gyakorlati fegyvertársaknak. Ez egyfelől annyit jelent, hogy a sokkal több helyütt szervezett erőként is ott lévő MDF-é lehet a döntő szó a három párt esetleg megvalósuló szövetségében, másfelől azt is jelenti, hogy a Demokrata Fórum jobban másokra kénytelen támaszkodni, ha saját erejéből nem futja az abszolút többség megszerzésére egy-egy választókörzetben.

Ezek a mások pedig nem mások, mint épp a Szabad Demokraták Szövetsége és a FIDESZ. Ezek ketten adták az eddigi időközi választásokon is azt a jelentős segédcsapatot választási propagandában és szavazatokban is, amely nélkül ma talán nem lenne MDF-képviselő a parlamentben. E segítség jelentőségét azonban inkább csak a választások másnapjáig szokás emlegetni.

A dolgok ilyenén állása dilemmát okoz a szabaddemokratáknak: vagy maguk állítanak jelöltet, és támogatójával megnyerik a Demokrata Fórumot, vagy ha ők támogatják az MDF jelöltjét, akkor keményebb feltételeket szabnak. A szeptember 16-i zalaegerszegi időközi választás előtt a helyi SZDSZ részéről például hangsúlyoz-

ták: a közös jelölt, aki az MDF tagja, kifejezetten vállalja el az SZDSZ mandátumát is, és ha kell, ezt a kettős megbízatást akár az MDF vezetésével szemben is képviselje.

Ez a kikötés (ha érvényt szereznek neki), korántsem fölösleges. Nemcsak az MDF már említett pártszövetségének várható létrejötte miatt.

Kik osztoznak a kormányon?

Dr. Marx Gyula, az MDF zalaegerszegi jelöltje a Magyar Nemzetnek adott interjújában azt mondta: „Az persze senkinek nem tenne jót, ha az MSZMP kiszorulna a hatalomból”. (MN szept. 8.) Ez bizony furcsa mondat egy olyan ellenzéki párt jelöltjétől, mely győzni akar, és győzelme után — ha szükséges — más ellenzéki erővel kíván szövetekezni. Hát akkor az MSZMP hogyan maradhat meg a hatalomban? Bevonják az új kormánykoalícióba? Vagy ez csak hevenyészett, pontatlan fogalmazás volt dr. Marx részéről? Csakhogy egy ízben Csurka

István is tett olyan kijelentést, miszerint nélkülözhetetlen az MSZMP részvétele egy leendő kormányban.

Előfordulhat tehát, hogy az MDF-SZDSZ-FIDESZ összefogással a parlamentbe jutott ellenzéki képviselőt emlékeztetni kell majd mandátuma ellenzéki volta...

Azzal magam is egyetértek, hogy az MSZMP-nek, illetve az utódaiként létrejövő párt(ok)nak konstruktív szerepet kell vállalnia akkor is, ha a választásokon kisebbségben marad. A végrehajtó hatalom, a közigazgatás gépezetében tízezerrel maradnak ott emberei, de ez nem azonos a kormánytagsággal járó felelősséggel.

Persze, annak sincs elvi akadálya, hogy valamely ellenzéki párt a választási győzelem birtokában az MSZMP-vel vagy utódpartjával lépjen kormányzati szövetségre. De ha ez a szándéka, akkor ezt világosan meg kell mondania — még a választások előtt.

G. Gy.

Hatalmas lehetőség a garaysták előtt

Egy alapítvány kiteljesedik

Egy, a Handelsblatt című tekintélyes német nyelvű nyugati sajtóorgánumban megjelent előzetes felmérés alapján, a kilencvenes évek közepén a munkavállalók háromnegyede valamilyen formában napi munkakapcsolatban áll majd a számítógépekkel. Ha belegondolunk, rettenetesen nagy szám ez, főleg, ha összehasonlítjuk a mai magyar valósággal. Az is nyilvánvaló, hogy ezt csak úgy lesznek képesek elérni nyugaton is, ha a képzést, a komputerekkel való ismerkedést kora gyermekkorban elkezdik az emberek, már az általános iskolában, de a középsikolában feltétlenül. Ma Magyarországon a fiatalok képzésében a professzionista személyi számítógépekkel való megismertetés még gyerekcipőben jár. Ennek elsősorban anyagi okai vannak, de sok esetben a hozzáértő oktató személyzet hiánya is gondot okoz. Minden nehézség ellenére azonban, ha tényleg komolyan gondoljuk a fejlett országokhoz való felzárkózás programját, akkor nekünk is ezen az úton kell járjunk.

A szekszárdi Garay János Gimnázium óriási lehetőséget kapott arra, hogy diákjait európai, sőt világszínvonalon felkészítse érdeklődő diákjait arra, hogy abba a bizonyos hetvenöt százalékos többségbe tartozhassanak. Mint már arról lapunk is hírt adott, az intézmény egyik ötven évvel ezelőtt érettségizett „öregdiákja”, dr. Joó Ferenc egy alapítványt tett a gimnázium javára, pontosan a tanuló számítástechnikai ismereteinek elmélyítése céljából. A százezer forintos alapítóját alapítvány elfogadásának viszontagságait — egy teljes évet kellett aratni, hogy a hatóságok végre rábólintsanak — nem kívánom feleleveníteni, de már májusban is tudott volt dr. Joó Ferenc szándéka, hogy adományát továbbfejleszti, egy nagyteljesítményű számítógépet is ad volt iskolájának. Nos, mára az ígéret valósággá vált: az IBM PS 2 Modell 50. típusú komputer a gimnázium helyiségében várja, hogy betöltse hivatását, profi számítógép szakértőket neveljen a tizennégy-tizennyolc éves „aspiránsokból”. Persze csak abból, aki maga is úgy érzi, hogy azzá akar válni, hiszen bármennyire is nagy civilizációs áldás a kibernetika, e tudomány elsajátítása egyelőre még önkéntes alapon megy csak...

Zentai András, a Garay Gimnázium igazgatója szerint az intézmény dolgozói és oktatói is a géppel való ismerkedés szakaszában vannak, amiben a helyi SZÜV munkatársai segítenek. Az érdeklődő gyermekek azonban már tükön ülnek, minél előbb szeretnék megtapasztalni, hogy mit is tud valójában a gép. Az előzetes próbák alapján elmondható, hogy sokat. Az iskola ráadásul azért is nagyon előnyös helyzetben van, mert többek között a Tolna Megyei Tanács segítségével még két másik — kisebb teljesítményű természetesen IBM számítógép is a birtokukba kerül, s a három komputer összekapcsolva akár csodákra is képes lehet...

Az iskola vezetésének az öröm mellett némi gondot is jelent a korszerű számítástechnikai eszközök megléte, hiszen ezek már „megérdemlik”, hogy a kapacitásaik ki legyenek használva. Zentai András elmondta, hogy reményei szerint sikerül ezt megfelelő módon megoldani. A gépek az oktatási, és az alap-alapítvány követelményeinek teljesítését kielégítő üzemidőn felül lakossági, vállalati igényeket is képesek lesznek szolgálni. Nem kizárt, hogy az ügyesebb gyerekek hamarosan üzemi feladatokat fognak megoldani az ajándék komputer segítségével. A Garay Gimnázium tehát komoly lépéselőnyökhöz jutott, reméljük, hogy sikerül kihasználni ezt mind a gyerekek, mind a intézmény, mind a gazdaság javára.

Wágner Dezső

A rendszer döglött egere

Gyurkovics-bemutató a Pesti Színházban

Boldogházán boldog, békebeli tudatlanságban éli életét a vasútállomás személyzete: az állomásfőnök, aki állatorvos szeretett volna lenni, Friderik, az ősvasutas, aki 56-os emlékeivel ringatja magát álomba. Itt él Bata Lajos forgalmista is, a „legnagyobb magyar Bata”, aki az állomás forgalmi rendszerét működteti. A rendszer jól és megbízhatóan működik. Igaz, kicsit régi, kicsit lassú, de ez a lényegen — mármint, hogy megbízható — mit sem változtat. Bár a rendszer nem, az idők változnak. Glasznosztj és peresztrojka szellő fűjodálnak: a korszerűsítés, a technikai haladás a „Párt” elvárása. Ezért egy szép napon megérkezik a „Főosztály” két „főelvtársa”, magukkal hozva az Integra Dominó nevű gépezetet, mely automatikusan fogja irányítani a váltók állítását.

Integra Dominával együtt megérkezik az ellenség is, egy szürke kis egér képeben. Míg a Szombathy Gyula által alakított állomásfőnök a rendszer szétrágásán

munkálkodó egeret hajkurássza, hogy meg tudjon felelni a „főnökség” elvárásainak (mert már nem fiatal, s már oly régen volt az utolsó előléptetés), addig a lekopott kis állomás emberi sorsok találkozási helyévé válik. A fiatal forgalmista (Gálffy László) türelmetlen: érzi, legalább annyit tud, mint társa, szeretne több helyet kapni az állomás életében, Kata, Bata lánya, szerelmi kalandjai közepette sem feledkezik meg apjáról, akit mindenki szeret, még a részeges, kiábrándult vidéki tanárocska (Szarvas József) is. Mindenki teszi a dolgát: vért izzadva ugyan, de Bata forgalmistának (szilágyi Tibor) is sikerül letennie az új forgalomirányító berendezés kezelői vizsgáját. Sőt a rendszert „bomlasztó” egerrel is végez a méreg. Így semmi sem állhatja útját Integra Domina munkába állásának.

Bata öregedő, nyugdíj előtti férfi. Agya lassan fog, az újdonság megrémíti, elgyávítja. Váratlanul csöppen bele a nagy sza-

badságba: döntenie kell, mit tegyen, ha a sárga lámpa villog, s mit, ha a piros ég. Dolga már nem egyszerűen a váltók kezelése — „forgalmat irányít” — fontossá lett. Csakhogy soha életében nem kellett még döntenie. Döntöttek helyette: a felesége, hogy legyen-e nyárikonyha, a főnökség, hogy milyen munkakört lsson el. Bata is egér, a rendszer egere, a kisember,

akinek a feje fölött nyúltak mindig át, s most azt várják tőle, hogy egyszerre más legyen, „felelős” legyen. Csakhogy ez nem megy. Mint a Holbach-ot idéző tanár megállapítja a technikai haladásról elmélkedve: nem a rendszert kell átépíteni, kijavítani, hanem egy újat kell csinálni.

Az önmaga korlátaival szembesülő, a felsőbbeségtől magára hagyott, meg nem értett Bata összeroppan a feladattól. Két vonatot egymásba enged, s a szerencsétlenség pillanatában, mint egy egér az egerlyukba, bújjik el Integra Domina doboza mögött. Ez már nem az ő játszámja, hagyják végre békén, rajta ne próbáljon senki javítani, toldozni-foldozni.

Gyurkovics Tibor tragikomédiáját korábban Veszprémben láthatta a közönség. Azóta a szerző átdolgozta. A dialógusok, jelenetek tömörebbek és mozgalmasabbak lettek. Nem véletlen, hogy a Pesti Színház éppen ezt a darabot választotta az évad első bemutatójának.

A komikumba hajló állomásfőnök (Szombathy Gyula) és a hol tragikus, hol komikus Bata (Szilágyi Tibor) sziporkázóan szellemes játéka biztos sikert ígér.

Csik Rita

A költészet pillanata

Magyarságukért küzdenek a burgenlandi magyarok

Több mint ezer éve élnek magyarok az Őrvidéken, a ma Burgenlandnak nevezett tartományban. Ezek a magyarok Szent István királyunk óta a határvidéket őrizték a nyugatról betolakodók elől. Magyaroknak vallották magukat, Magyarországhoz tartoztak egészen 1921-ig. Mint a Burgenlandi Magyar Kulturális Egyesület elnöke, Szeberényi Lajos mondta: „Nem ők hagyták el hazájukat, hanem Magyarország lett hűtlenné hozzájuk.”

Több mint fél évszázad távolából vitatható a megállapítás, hiszen tudjuk, az akkori vezetésnek nem volt lehetősége Trianonnal szembeszegülni. De a tény igaz; akarunk ellenére az országhatáron kívül rekedtek a burgenlandi magyarok. Osztrák környezetben, meglehetősen jólétben igyekeznek megőrizni magyarságukat azóta is. A jólét jelen esetben azért fontos jellemző, mert pont ez a viszonylagos anyagi biztonság a legfőbb beolvasztó erő, az asszimiláció legerősebb tényezője. Mert ahol mindent szabad, ott nincs igazi értéke a szabadságnak.

Ennek ellenére a burgenlandi magyaroknak is vannak panaszai. Még mindig nem érték el, hogy az első világháború utáni államszerződésben megemléített népcsoportokkal (a magyarok nem szerepeltek benne) azonos jogállásúnak tekintsék őket, hogy megjelenjenek Burgenlandban is a kétnyelvű feliratok, táblák, a magyar nyelv használatát a hivatalokban is elfogadják. Jobb kapcsolatot kell kiépíteni az anyaországgal, az anyanéppel és a magyar nyelv oktatásában is komoly előrelépésekre van szükség.

Felső-, illetve Alsóőrön rendezték meg az osztrák tudományügyi minisztérium támogatásával a Kisebbségek jogai, lehetőségei — különös tekintettel az Őrvidéki magyarságra című tanácskozást. A fenti gondolatok itt hangzottak el.

Zöld Ferenc, a Magyar Könyvkiadók és Könyvtérjesztők Egyesületének elnöke nyitotta meg azt a könyvkiállítás, ami később a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület könyvtárát gazdagítja, és Kulcsár Tibor festőművész Őrvidéki képek című kiállítását. Ezt követően Dietmar Larchen klagenfurti egyetemi tanár beszélt az ausztriai kisebbségek problémáiról, majd Manherz Károly magyar művelődési miniszterhelyettes szintén német nyelvű hozzászólása következett erről a témáról.

Este az alsóőri községteremben kulturális műsort rendeztek, ahol mesék, történetek, népdalok idézték a magyarság egykori életét, kultúrkincsét, fellépett Gyökér András fuvolaművész, ifj. Varga József göntérházi citerás, édesapja, Varga József, a maribori egyetem docense pedig saját verseiből olvasott fel.

A családi hangulatú esten, ahol a nyolcszáz lelkes közönség, Alsóőr mintegy háromszáz lakosa vett részt, Varga József emelkedett szólásra.

— Itt van közöttünk egy erdélyi költő, Bartis Ferenc, szeretném megkérni mindannyiunk nevében, hogy verseiből mondjon el néhányat, és beszéljen az erdélyi magyarság, a kisebbségben lévő elnyomott sorstársaink életéről.

Bartis Ferenc, aki a Magyarok című folyóirat főszerkesztője, és a Babits Kiadó képviselőjeként vett részt a tanácskozáson, bevezetőben arról beszélt, hogy nem elsősorban szavalni, hanem az itteni tanácskozás által kiváltott gondjairól szeretne beszélni. Beszélt arról, hogy a citeramuzsika egyformán fájdalmas, ha a kisebbség gondjairól hallat, szóljon az Erdélyben vagy Burgenlandban, ugyanazon érzéseket fejezi ki.

— Csodálatos, hogy itt összegyűlünk, kezét fogunk egymással —

mondta —, csak ennek legyen gyakorlati értéke is. Ne feledjük el az anyanyelvünket. Ne áltassuk magunkat, anyanyelvünk nem szalad utánunk, magunkban kell hordoznunk. Erdélyi vagyok, tudom, hogy a magyarságnak van egy központi, kohéziós ereje, az anyaország. Az anyaországot kell erősítenünk, hogy hozzátartozzon, és hogy hozzánk tartozzon. De, ha Erdélyt nem mentjük meg, veszélybe sodródhat az anyaország is. Föl kell ébrednünk, a szörnyű valósággal szembe kell néznünk, és igenis körünk szakadatiig egymásba kell fogózkodnunk, éppen úgy, mint a citera hangjain a verbunkosok, ahogy összefogózkodnak. Ha mi ezekkel a tulajdonságokkal nem rendelkezünk, akkor a jövőnk kétesebb válik. Befejezésül mégiscsak elmondok egy verset, amit még otthon, Erdélyben írtam:.

És mégis élünk

*Szétlöpve és összetörten
Győzelmektől meggyötörten,
Már magzatként bajba-öltén,
Vándor bölcső-temetőkben —
És mégis élünk...*

*Dobra vernek minden vágyat,
Árverezés a vasárnap,
Nászunkra is gyászír támad,
Üresek a gyermekágyak —
És mégis élünk...*

*Elvadult a dülök lelke:
Kórót terem tarló mesgye,
Pusztul a föld egyre-egyre,
Hull a szikla tenyerünkbe —
És mégis élünk...*

*Fogaskerek, futószalag,
Egyik elmegy, másik marad,
Bölcsőnk-sírunk porrá szakad,
Zokognak a kövek, szavak, —
És mégis élünk...*

*Hogyha srunk: kiröhögnek;
hogyha kériünk: föl is kötnek;
Hogyha küzdünk: odalöknek
Történelmi kárörömmek —
És mégis élünk...*

*Magyar, szavad világ értse:
Anyanyelvünk létiünk vére
Anyánk szíve tetemére
Átok zúdult: vége, vége...
És mégis élünk!*

Kitörő tapsvihar fogadta munkatársunk hozzászólását, ami a kulturális est utolsó — és mint többen megfogalmazták — a magyarságtudat ápolásának legszebb megnyilvánulása volt.

Szombaton előadásokkal, vitákkal folytatódott a burgenlandi magyarok tanácskozása, amit tegnap délelőtt mariavelli kirándulással, az ottani hagyományos búcsún való részvétellel fejeztek be.

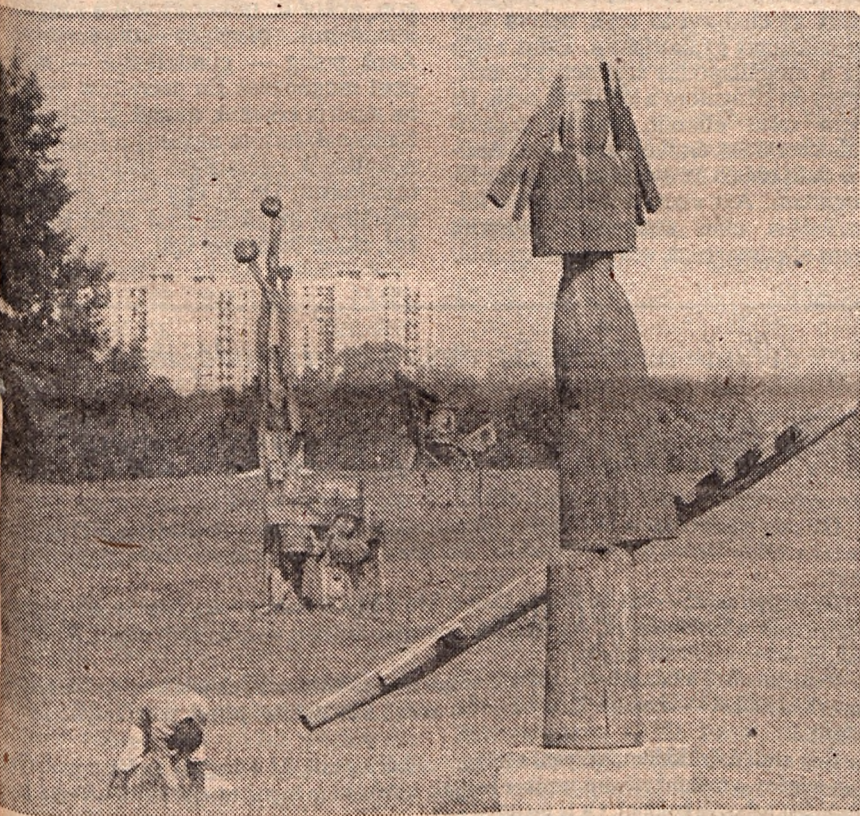
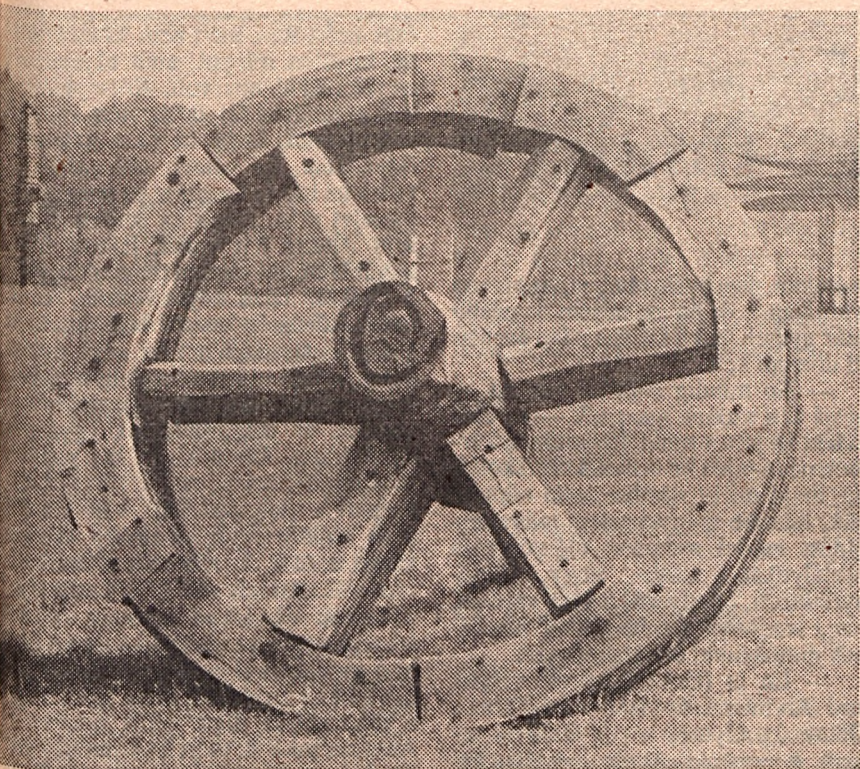
Tamási János

Száz szó

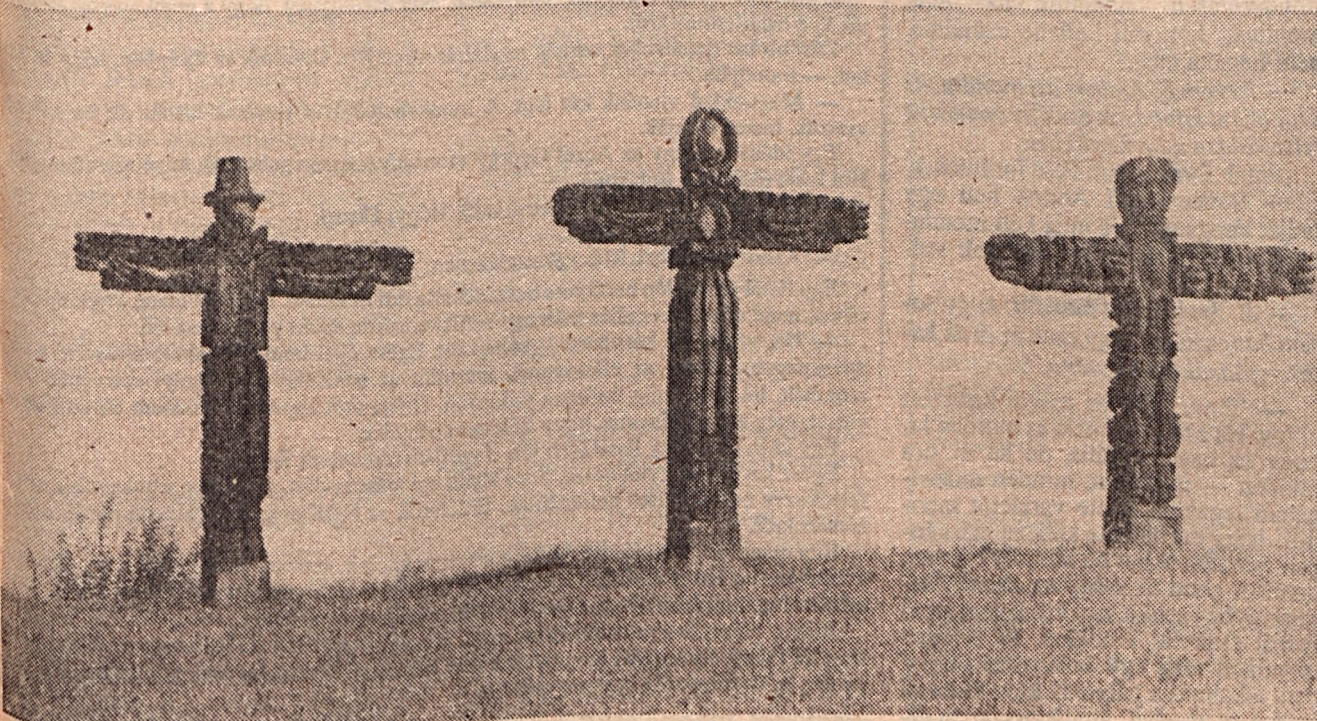
Az esztelen rombolás nem fékeződik: ismét szegényebb lett — ezúttal Nagyvárad — néhány, a belváros arcátát meghatározó épülettel. Egy héten keresztül bulldozerek, markológépek, teherautók dűbörgésétől visszhangzott a Szent László tér és a Kossuth utca környéke.

A három ház Körös-parti homlokzatának árnyékát egy egész századon át hordta s tükrözte vissza a folyó. Most leomló faldarabok csobbantak a víz sima, csillogó felszínén. Ezernyi apró hullámmá szakadt a tükör, s mire végre újból kisimult, már csak a gomolygó szürkéstehér porfelhő lebegett felette. A gyöngye szél szélűjtta lassan a sűrű porfüggönyt, csak a csönd, a hirtelen beálló pillanatnyi némaság fojtogatta a túlparton álló emberek torát.

Szűcs László

Nagyatádi
szobor-
park

Kapfinger András felvételei

Alkalmatlan, vagy az igazgató áldozata?

Miért bocsátanak el egy tanárt?

(Ez év szeptember elején keresett fel B. András, a budapesti, Veres Péter Gimnázium magyartanára. Kért, hogy hallgassam meg kálváriáját. Mikor először találkoztunk, majd fél óráig lakásgondjait ecsetelte, csak utána tért rá tulajdonképpeni mondandójára.)

— Harmadik éve tanítok a Veres Péter gimnáziumban. Előtte is tanárként dolgoztam. Az iskola kezdeti családias légköre mindinkább antidemokratikussá vált, az igazgató mindenben maga döntött, nem kérte ki a tantestület véleményét. Így volt ez az újonnan kinevezett igazgatóhelyettesek esetében is.

Idén áprilisban tartott értekezletünkön felszólaltam ez ellen. Meglehetősen általánosan fogalmaztam, de az igazgató szót kért, és visszautasította a „vadászt”. Egyébként erre az értekezletre az egyik harmadikos osztály eljuttatott egy levelet, amelyben az általam is kifogásolt jelenségek ellen emelnek szót.

Egy hét múlva behívatott az igazgató, egy nyolcszemközti beszélgetésre, amelyben még a két igazgatóhelyettes vett részt. Itt elmondta, nincs megelégedve a munkámmal. Ezután hetente bejárt az óráimra, és utána mindig berendelt magához. E megbeszélések lényege a következő volt: megpróbált rábeszélni, hogy hagyjam ott az iskolát. Csak az a gond, hogy előtte semmilyen probléma sem merült fel a munkámmal kapcsolatban. Novemberben Frank Éva igazgatóhelyettes bejött néhány órára, voltak észrevételei a munkámmal kapcsolatban, de nem mondta azt, hogy ezek katasztrofálisan rosszak lettek volna.

— *E szerint úgy vette észre, hogy a munkájával kapcsolatos kifogások az áprilisi felszólalásának következményei?*

— Igen. Szóval ott tartottam, hogy az igazgató hetente behívatott magához. Először nem értettem mit akar, de aztán nekem szegezte a kérdést: én mondom fel, vagy ő küld el. Én erre természetesen nem voltam hajlandó. Így év végén kézhez kaptam a felmondásomat.

— *Milyen indokok alapján bocsátották el?*

(B. András átnyújtja az okiratot. Ebben a következő indoklás található: „Fakultációs óráinak egész éven át történő hanyag kezelése, számos óra elhagyása miatt, valamint tanítási óráinak gimnáziumi szinten meg nem felelő színvonalára miatt.”)

— Folytatnám a történetet. A felmondásom kézhezvétele után elmentem a PDSZ jogsegély szolgálatához, ahol segítettek megfogalmazni a felbbezést.

— *E szerint nem fogadta el a felmondást.*

— Nem. És a Munkaügyi Döntőbizottság sem. Már csak azért sem, mert az igazgató nem tudta indokolni, ha

olyan elégedetlen volt idáig a munkámmal, miért adott minden lehetséges alkalommal jutalmat. Egyébként jellemző, hogy nem jelent meg a tárgyaláson.

— *Hát akkor, minden jó, ha a vége jó.*

— Nem egészen. Bár visszavettek, most év eleje óta az igazgató megint kezdi előről a szakálását. Én ezt nem bírom idegekkel. Segítsenek. Ezért fordulok önökhöz.

(Elválunk, megbeszéljük, hogy én felkeresem az általa ajánlott személyeket, és természetesen az igazgatót is. Megállapodunk abban, hogy megnézem osztályainak dolgozatfüzeteit, hiszen abból egyértelműen kiderül, milyen szintet értek el tanítványai.)

Azóta B. András felhívott. Közölte, otthagya munkahelyét, jelenleg nincs állása.)

(Az igazgató — bár nem tetszem neki — kedélyesen fogad. Mélyen meg van bántva, hogy nem őt keresem először. Félti az iskolát a cikktől, mert, mint mondja, nem akarja, hogy a tanulókat, a lakosságot megzavarják a történetek.)

— Persze, ha valamelyik igazgató főbőnjáró büntetést követ el — folytatja Tiszavölgyi István —, azt természetesen üldözni kell. De itt erről szó sincs. Azokkal dolgozom, akikkel korábban is, tizenöt tanár jött át velem az Árpád Gimnáziumból. Ha mindabból, amit ma a pedagógusokról elmondanak, csak tíz százalék igaz, már komoly baj van az oktatásügygel. De ezt nehéz személyekre lebontani. A kérdés az: lehet-e egy pedagógust elbocsátani, ha az igazgató úgy veszi észre, hogy a pedagógus munkája nem éri el a gimnáziumi színvonalat? Mert, ha ezt tapasztalja az igazgató, akkor cselekednie kell. B. András, mi beirattuk továbbképzésre, nem ment el. Rendszeresen látogattuk az óráit, mondtuk, hol, mit kellene csinálnia, nem fogadta meg.

— *Nekem B. András azt mondta, az órái elleni kifogások csak az ominózus felszólalása után kezdődtek.*

(Frank Éva elpirul. Felé fordulok.)

— Novembertől Andris heti egy óráját látogattam, és meg kell mondanom, ezek az órák borzalmasak voltak.

— *B. András azt mondta, hogy sosem hangzott el, hogy ezek az órák katasztrofálisak lettek volna.*

— Tény, hogy ez sosem hangzott el így. Ha az ember nem is mondja ki, hogy ez katasztrofális, de ha az óra minden — ismétlem, minden mozzanatára legalább ötféle variációt mondom, hogy ezt hogyan kellene másképpen csinálni, akkor ott komoly baj van, nem? A gond az, hogy az elmúlt harminc évben senki sem küldte el a pályáról szakmai indokkal. És hogyan mondjam meg egy kollégának, hogy nem alkalmas a pályára? Mert könnyű ezeket az elveket általánosságban el-

mondani, de a gyakorlatban, ha ott van a kolléga... de ha azt nézem, legalább száz gyerek van a kezébe adva évente. Itt dönteni kell.

— Én mindig védtem Andrist — veszi át a szót az igazgató. — az első évben itt járt a szakfelügyelő, én kértem, ne menjen be hozzá, kezdő kolléga, majd mi itt iskolán belül elintéztük. Később is igyekeztem más megoldást találni számára: először más osztályokat adni, hogy bizonyíthasson, elhelyezni a könyvtárban, vagy máshová ajánlani, ahol nincsenek gimnáziumi követelmények.

— Én is felelős vagyok, abban, ami Andrással történt — vág közbe Gelniczky György — ugyanis én vagyok a munkaközösség vezetője. Tudom, ezt a posztot csak azért kaptam, mert az első évben csak nekem volt gimnáziumi gyakorlatom. Ezért aztán az a megállapodás született köztünk, hogy én látogatom a kollégák óráit, de nem mint ellenőr, hanem tapasztalatcsereként értékeljük azokat. Andris óráit ebben az évben sajnos nem látogattam. Azt viszont állíthatom: felszólalása után semmiféle retorziót nem alkalmaztunk vele szemben. Már

csak azért sem, mert nem lehetett tudni, ki ellen irányul, amit elmondott, annyira általános volt. Kétségtelenül volt személyes éle, de azt nem sikerült kiderítenem, hogy ki ez a személy. Egyébként, ha valakit üldözni akart volna az iskola vezetése ez után az értekezlet után, akkor ez semmi esetre sem Andris lett volna, hanem Uhrmann Iván, aki segítette megszövegezni a diákok beadványát. Viszont, mint munkaközösség vezető betekintettem a tagok munkájába. Az első évben össze is hasonlítottuk a dolgozatokat, hogy lássuk egymás követelményszintjét, és megpróbáljunk egységes értékrendet kialakítani. Itt vannak András dolgozatai, ezeket kérte. (Átvastam a dolgozatokat. Van köztük több oldalra rugó, pontokba szedett vázlat is, ötös. Ez többször előfordul.)

— B. András munkája szerintem, és mások véleménye szerint is — szólal meg végre az igazgató — nem érte el a gimnáziumi szintet. 4,45-ös osztályátlagot produkált. Nem igaz, hogy a felszólalása miatt értékretorziók. Annál is inkább, mert a harmadikosok beadványa hetekig kint volt a falijúsgon, akkor is, mikor itt volt a történelmetanárok országos kongresszusa. Azok pedig — gondolhatja — mindent megnéznék. Én szerettem volna, ha Andris köztünk marad. Különösen fontosnak tartom ugyanis a férfi, és a nőkérdés egészséges arányát a tantestületben. De ha egy tanár képtelen teljesíteni az iskola által előírt mértéket, akkor határozni kell.

—ssy—

Egy délután az MDF Baranya megyei irodájában

Valahova tartozni kell

Délután három óra. A Hunyadi u. 20 szám alatti széles üveg ablakos ház körbeállványozva, előtte kavics és homokbuckák. Azt hinné az ember, itt ugyan nincs „ügyfélfogadás”.

— Jöjjön csak! — hív be Hőgye Dezső. Ma ő látja el az ügyeletet. Bent is eléggé provizórikusak a körülmények. Az asztalok letakarva, festékes vödörök, szerszámok árulkodnak, itt szorgos munka folyik.

Remélhetőleg a héten befejeződik, s végre emberi körülmények között tudjuk fogadni az érdeklődőket — mondja. Kiadványokat mutat, a különböző pártok programjait, felhívásait.

Épp arról érdeklődöm, hányan, s milyen célból keresik fel a megyei irodát, egyáltalán van-e igény a működésére, amikor halljuk, valaki kinn topog az ajtó előtt. Látva a felfordulást habozik bejönni. Őt is invitálni kell.

A középkorú férfi a marcali felhíváshoz akar csatlakozni, hogy a munkásorséget vonják ki a határterületekről.

Később két fiatalember szintén az aláírás miatt jön. Olvastuk az újságban, hogy itt lehet, — mondják.

— Magunkkal vinnék két ívet. A munkahelyünkön akadnak lusták, de ha helybe visszük, biztos aláírják.

Egy idősebb hölgy az Aczél György visszahívását szorgalmazók közé szeretne állni. Hol lehet aláírni — tudakolja.

— Melyik utcában lakik — érdeklődik Hőgyi Dezső.

— A Petőfiben.

— Akkor nem lehet. Más választókerület.

Egy fiatal ember lép be. Gyors beszédét alig érti az ember. Hosszan matat a nyílonszatyarában, majd némi keresgélés után egy betűkkel sűrűn teleírt papírt vesz elő.

— Na, végre, ezt kerestem — sóhajt föl. Egész éjjel írtam. Föl akarom olvasni a bányásznapon. Jártam az ellenségnél, mármint az MSZMP munkahelyi szervénél. Azt mondták, fél óráig hatig foglalt a mikrofon. Utána szót kapok. Fel akarom olvasni ezt a verset, meg azt az írást, hogy az lettem bányász.

Egy idősebb és egy fiatal férfi jön. Tagdíjat szeretnének fizetni.

Egész kis csapat gyűlt össze. Sose látták egymást azelőtt, most meg a hidegről is megfellekedve nekihevíülten politizálnak. Erdélyről, az NDK-sokról, a választásokról, a Jazbicsekekről.

Egy nyugdíjas néni lép be. MDF kiadványokat kér, szeretné minél jobban megismerni a szervezetet. Hogy miért pont ezt? Mert tegnap járt a nyugdíjas MDF találkozáson, ahol célként fogalmazódott meg a nyugdíjak átlagbér szintre emelése...

Bizony szép. Meg aztán valahova tartozni kell — teszi hozzá. Sokan vélekednek így — mondja Hőgye Dezső. Mi szeretnénk ebben közvetítők lenni. Ha csak egy kis beszélgetés erejéig is, de mindenkit szívesen látunk.

Cseke Hajnalka

Rádió, televízió

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Szonda. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.00—11.00: Napközben. 11.10: „Muzsikának szép a hangja”. 11.24: Gyökér és vadvirág. 12.45: Interjúk. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.05: PAF-műsor. 14.35: A fonótól a táncjázig. 14.55: Úrvacsora. 15.00: „Ezredforduló”. 15.21: Dzsesszmelódiák. 16.00: Tizenhat óra. 16.15: Muzsikáló természet. 16.20: A riporters órs tagja voltam: Faragó Zsuzsa. 17.00: Tér-idő. 17.30: A Szabó család. 18.00: Propaganda műsor. 18.05: Láttuk, hallottuk, olvastuk. 19.15: Sportvilág. 19.43: Cimbalomkettősök. 20.00: Tudomány és gyakorlat. 20.30: Faragó Laura és Lukácsi Huba népdalokat énekel. 21.00: Hangportrék. 22.00: Hírvilág. 22.30: A Rádió lemezealbuma. 23.16: „... Éveim nyilallnak belém...” 23.25: Mahler: X. szimfónia.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Rivaldafényben. 9.05: Társalgó. 10.11: Musical hangverseny a 6-os stúdióban. 11.05: Helykereső. 11.20: Apró-cseprő. 11.43: Ki kopog? 12.10: Asztali muzsika. 13.05: Popzene sztereóban. 14.00: Betűtenger. 15.05: Csúcsforgalom. 17.05: Tárcsázz! 17.30: Helykereső folytatása. 18.30: Pop-regisztr. 19.05: Táncmuzsika. 19.30: Daráló. 20.00: Amerikai magyar színház — 1. 21.05: Innen — onnan. 21.20: Nótakedvelőknek. 22.20: Embertan. 23.20: A dzsessz története. 24.00—0.14: Nagykovácsi Ilona énekel.

BARTÓK RÁDIÓ

9.08: Zenekari muzsika. 10.30: Achilles pajzsa. 11.00: Rómeó és Júlia. 12.05: Zongoraművek. 12.52: Bozza: Három tétel. 13.00: Rádiószínház. 14.10: A Holland Kamarakórus Monteverdi-műveket énekel. 14.23: Kompakt lemezeinkből. 16.05: Grétry: Oroszlánszívű Richard. 17.32: A kamarazene kedvelőinek. 18.30: A Magyar Rádió szerbhorvát nyelvű nemzetiségi műsora Pécsről. 19.05: A Magyar Rádió német nyelvű nemzetiségi műsora Pécsről. 19.35: Kórusművek Babits Mihály és Tóth Árpád versekre. 20.00: A Bajor Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 21.27: Dramaturg: Mesterházi Márton. 21.46: Szöllősy András műveiből. 22.31: A popartisznya dalainak különkiadása. 23.21: A Rádió Kísérleti Stúdiójának műhelyéből.

TV1

8.40: Képűjság. 8.45: Tévétorna nyugdíjasoknak. 8.50: Sforzato. 9.50: Telelő. 10.00: Panoráma. 10.45: Mozgató. 10.55: Képűjság. 17.00: Hírek. 17.05: Pannon Krónika. 17.15: Hírek német nyelven. 17.20: A szegedi körzeti stúdió román nyelvű nemzetiségi magazinja. 17.50: Szám-adás. 18.05: RTV Közönségszolgálat.

18.10: Nők a pult mögött. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: A korona ékköve. 20.55: Reklám. 21.00: Stúdió '89. 21.45: Súlyemelő Világbajnokság. 22.15: Híradó 3.

TV2

17.00: Képűjság. 17.15: TV2. 17.45: Torpedó. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 18.48: TV2. 19.00: Nagy banántorta. 20.05: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Gondolkodó. 22.15: Bűvészparádé. Kb. 22.40: TV2. Napzárta.

SKY CHANNEL

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11.00: Sullivanék. Filmsorozat. 11.30: Skykrónika. 12.30: Gond-fórum. 13.00: Egy másik világ. Amerikai filmsorozat. 13.55: Közkórház. Filmsorozat. 14.50: Változó világ. Filmsorozat. 15.45: Szeretni. Filmsorozat. 16.15: Fiatal orvosok. Filmsorozat. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Eurosport.

SUPER CHANNEL

7.00: Hírek. 7.05: Időjárás. 7.09: Üzleti hírek. 7.30: Hírek, időjárás. 7.39: Üzleti hírek. 8.00: Időjárás. 8.02: Egyveleg. 15.30: Nino Firetto zenés műsora. 16.30: Forró drót. 18.30: Európa rockja. 19.30: The Lloyd Bridges Show. Filmsorozat. 20.00: Sport. 21.50: Világhíradó. 22.00: Sport. 23.00: Egyveleg. 0.00: Hírek, időjárás. Egyveleg.

TV5

16.05: Hírek. 16.10: Új Világ. 17.10: Esély a daloknak. 17.30: Konyhatitkok. 18.00: Számok és betűk. 18.30: Pihenőidő. 19.00: Horgász-vadász magazin. 19.30: Hírek, időjárás. 19.40: Csillogó papiros. 20.00: Jelenidő. Dokumentumműsor. 21.00: Sportmagazin. 22.00: Tv-híradó. 22.25: Időjárás. 22.30: Keddi kalendárium. 0.00: Kerevet. 0.30: Egészségére! 1.00: Műsorzárás.

SAT1

6.00: Jó reggelt a SAT1-gyell! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Műsorelőzetes. 9.10: Lassie. Kalandfilmsorozat. 9.35: Pixi az égi kakukkfészekben. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Közkórház. 10.50: Háztartási ötletek. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: De Jonny! NSZK-filmvígjáték. 13.00: Tévébörze. 14.00: Horoszkóp, műsorelőzetes. 14.05: Kimba, a fehér oroszán. Rajzfilmsorozat. 14.30: Lassie. Kalandfilmsorozat. 14.55: Az arany lövés. 15.05: Közkórház. 15.50: Ötletek természetbarátoknak. 16.00: Josh. Westernsorozat. 17.35: Hírek, időjárás. 17.45: Műsorelőzetes. 17.50: Bumper körlete. Krimisorozat. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerék. 19.30: Cannon. Krimisorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Különleges osztág. Krimisoro-

zat. 21.25: Hírek. 21.30: Haláldobok a nagy folyó mentén. Angol kalandfilm. 23.00: Hírek, sport, időjárás. 23.10: A gyilkosság éjszakája Manhattanben. NSZK—francia kémfilm.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Tv-naptár. 8.25: Hírek. 8.30: A kis világ. 9.00: Iskolai program. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolai program. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.40: Elmulasztották — nézzék! 15.15: Rádás program. 16.30: Magyar híradó. 17.15: Tv-napló I. 17.35: A kis világ. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Mi és a tudomány. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek külföldi turisták számára. 19.18: Rajzfilm. 19.30: Tv-napló II. 19.53: A mai sport. 20.00: Lottóhúzás. 20.05: Az utolsó választás. 21.40: Tv-napló III. 22.00: Kapcsolásos magazin. 23.30: Hírek külföldi turisták számára. 23.35: Rádás program. 1.35: Hírek. 1.40: A szerdai műsor ismertetése.

2. műsor: 16.40: Műsorismertetés. 16.45: Tv-napló. 16.55: Hírek. 17.00: Oktatóműsor. 18.00: Zágrabi és Horvát-zagorjei körzeti program. 18.45: A nap műsora. 19.30: Tv-napló. 20.00: Komolyzenei műsor. 20.45: Hírek. 20.55: A második világháború. 21.40: Szórakoztató keddi. 23.10: A szerdai műsor ismertetése.

A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold.

Szabad Európa Rádió keddi műsor

6.00: Kezdődik a nap. 8.00: Hírek. 8.10: Forgószínpad. 8.45: Nemzetközi sajtószemle. 9.00: Hírek. 9.10: Az élet megy tovább. 9.40: Történelmünk útja. 10.00: Hírek. 10.10: Periszkóp. 10.40: Figyelő. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó, hírek. 12.10: Földközben. 12.40: Nyugati folyóiratszemle. 13.00: A Mai nap és műsorismertetés. 13.30: Nyitott szemmel. 13.40: Kelet-európai szemle. 13.50: Magyar lapokból idézünk. 14.00: Hírek. 14.10: Periszkóp. 14.40: Figyelő. 15.00: Hírek, műsorismertetés, délutáni revü. 16.00: Hírek. 16.10: Autórádió. 16.40: Hobby. 16.50: Párizsi magyar figyelő. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Forgószínpad. 17.45: Nemzetközi sajtószemle. 18.00: Hírek. 18.40: Kelet-európai szemle. 18.50: Magyar lapokból idézünk. 19.00: Hírek. 19.10: Emberek, művek, események. 19.40: A technika világa. 20.00: Hírek. 20.40: Könyvismertető sorozat. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Forgószínpad. 21.45: Nemzetközi sajtószemle. 22.00: A Mai nap késő esti kiadása. 22.30: Az élet megy tovább. 23.00: Hírek. 23.10: Emberek, művek, események. 23.40: A technika világa. 24.00: Hírek. 0.10: Nemzetközi sajtószemle. 0.25: Könyvismertető sorozat. 0.45: Műsorzárás.

Plan emisija od 18. 09. do 24. 09. 1989.

19. 09. utorak: „Na maternjem jeziku” Vijesti, izvjestaji Dozivljaji TANJUG-ovog dopisnika u Madarskoj. Urednik: Andrija Pavlekovic

20. 09. srijeda: Vijesti. Na valu mladih.

21. 09. cetvrtak: Vijesti. Privredni magazin. Berba 1989.

22. 09. petak: Vijesti. Dom i obitelj — magazin.

23. 09. subota: Emisija po zeljama slusalaca.

24. 09. nedjelja: „Na maternjem jeziku” Vjeronauka — danas. Urednik: Andrija Pavlekovic.

Deutsche Sendung von Studio Pécs/Fünfkirchen vom 18. 09. bis zum 24. 09. 1989

Dienstag: — In der Muttersprache. — Brichte und Nachrichten. — Mit Stipendium in der DDR. Mit Robert Becker den jungen ungarndeutschen Dichter spricht Zoltan Weisenfeld. — Neue Zeitung Vorschau. Redakteur: Zoltan Weisenfeld.

Mittwoch: — Nachrichten. — Jugendfunk. Redakteur: Wolfgang Siebert.

Donnerstag: — Nachrichten. — Aktualitäten aus der Landwirtschaft. — Wunschkonzert. Redakteur: Willy Graf.

Freitag: — Nachrichten. — Kulturmagazin. Redakteur: Erika Freund.

Samstag: — Sie wünschen — wir spielen.

Sonntag: — In der Muttersprache. — Heimattreffen in Kiskassa. Reporter: Willy Graf.

A NOB mondja ki a végső szót

Donike már bevetette fegyverét

A glyfadi súlyemelő Világ- és Európa-bajnokságon a nemzetközi szövetség kongresszusa után is beszédtema az IWF-nek ama döntése, amelyet a csodamódszerek tartott szteroidprofil bevezetéséről hoztak. A téma előterjesztője dr. Aján Tamás volt, aki készséggel adott magyarázatot a miéretre. Így például arra, hogy mi motiválta a szövetség vezérkarát, amikor a nyugatnémet Manfred Donike eljárásáról — nem súlyemelő! — nevét nem hozták nyilvánosságra, pedig magasabb volt a szteroidszint annál, mint amennyi általában az embernél természetes módon megvan. A jelenlegi metodikák mellett tehát új utat-módot kell találnunk, ha tényleg előrelépést akarunk a dopping elleni küzdelemben. Ehhez jelent kapaszkodót a világ-hírű Donike professzor módszere, amely nemzetközileg ugyan még nem elfogadott, de mi szeretnénk, és te-

szünk is érte, hogy az legyen. A hagyományos doppingvizsgálattal egyidejűleg ezentúl az úgynevezett szteroidprofil is megnézik a szakemberek a mintavételnek álvett sportolónál. A tiltott szert, konkrét esetben anabolikus szteroid használatát több hónapra visszamenőleg is kimutatni képes szisztéma már itt, Athénban is „bevetésre” kerül. A kölni laboratóriumban, de más, a szteroidprofil isméről, alkalmazni tudó sporttudományos központokban immár igényeljük a súlyemelőket ilyen jellegű kontrollját is. Az eredményeket az IWF elnöksége megkapja, és tudatja a nemzeti szövetségekkel. A „profilgyanús”, tehát doppingolással alaposan gyanúsítható versenyző figyelmeztetést kap, idővel pedig — éppen ezért akarjuk elfogadtatni a NOB-bal is mielőbb — a szteroidprofilnak, mint szentesített leleplező módszernek a révén már a

nyilvánosság elé is kiléphetünk a vétkekesek nevével. Addig is azonban úgy véljük, a Donike-szisztéma alkalmazásának visszatartó ereje lesz, hiszen döntésünk nyomán egy új, kivezető úttal kecsegtető eszközt vehetünk be a doppingháborúba, a győzelem reményében.

Milyen fontosabb ügyeket tekintett még át az athéni éves beszámoló kongresszus?

— A korábbi bejelentésnek megfelelően most négy, majd hat súlyemelőközpontot hívunk életre a világnak ama régióiban, ahol szeretnénk, ha tovább terjedne-népszerűsödne a sportág.

A jövő hónap közepén Montevideóban, aztán Nairoiban, Kairóban és Dzszakartában nyílik ilyen centrum, ahol a térség fejlődő országaiból edzők, alkalmanként versenyzők képezhetik magukat tovább az IWF, a

NOB, valamint a nemzeti olimpiai bizottságok anyagi támogatásából. Egyébként „terjeszkedésünkről” még annyit, hogy 133-ra nőtt a Nemzetközi Súlyemelő Szövetség kötelékébe tartozó országok száma, miután Athénban két mikronéziai államot felvettünk tagjaink sorába.

Hosszú ideje terüteken lévő téma a női súlyemelés.

— A görög fővárosban is foglalkoztunk az erős hölgyek sportjával. Megállapíthattuk, hogy továbbra is nagymértékű a fejlődés, rövidesen bekapcsolódnak a nemzetközi női súlyemelés áramkörébe Csehszlovákia, az NDK, Jugoszlávia és a Szovjetunió képviselői is. Még az idén, november végén a NOB Programbizottsága elé visszük a kérést, hogy a hölgyek is ott lehessenek az olimpiák súlyemelőviadalain. Ami már teljesen bizonyos: az idei női vb — egyben EB — Manchesterben, jövőre Szarajevóban lesz, 1991-től pedig együtt kívánjuk megrendezni a női és férfi súlyemelő világtalálkozókat — fejezte be dr. Aján Tamás, az IWF főtitkára.

„Maratonna” visszatért

A nyári szabadságát önkényesen meghosszabbító Maradona (súlyos pénzbüntetés vár rá, de döntést még nem hozott a nápolyi elnökség) alig töltött el másfél percet becserezése után a pályán, amikor a játékvezető 11-est ítélt a hazaiak javára. A dél-amerikai csillag végezte el a büntetőt, de középre helyezett lövését Marco Landucci, a Fiorentina kapusa — mondhatni könnyedén — hátrította. Sem Maradona, sem a Napoli nem vesztette kedvét, mert a 61. percben a söprögető Renica szépített, majd a 77. percben a brazil Careca egyenlített is. A hajrában óriási nyomás nehezedett a firenzei kapura, s három perccel a lefújás előtt Maradona átadását Giancarlo Corradini a hálóba fejelte. Így nyert az SSC Napoli 3:2 arányban, s vezeti az olasz bajnoki tabellát.

A visszatérés 45 perce (az elmúlt héten Lisszabonban UEFA Kupa-mérkőzésen már játszott húsz percet) Nápolyban jól sikerült a dél-amerikai futballista számára. Erre utal az olasz sajtó elemző megállapításának sora. Természetesen nyilatkozott Maradona is.

Hogyan fordulhatott elő, hogy ilyen rosszul lőtte a 11-est? — kapta a legkézenfekvőbb kérdést.

— Elmulasztottam, hogy a lövés előtt jól megnézzem a kapus nyugodt-e vagy sem, illetve miként helyezkedik — válaszolta Maradona. — Leszgett fejjel futottam neki a labdának, igyekeztem nagy erővel, középre meglőni azt. Lelki szememmel már láttam, hogy belőttem, s hogy a hálóból kipattanó labdával rohanok vissza a kezdőkör felé..

Korai volt az öröme. Egy büntető kihagyása olyan közönség előtt, amely júniusban kifütyülte, nem lehetett éppen kedvezősináló mozzanat!

— Alberto Bigon edző és Carecák is odaszóltak, „nem baj Diego”, és ettől visszatért az önbizalmam. Amíg a 11-es kihagyása úgy hatott rám, mint amikor egy öklözöt kiütnek, addig a hajrában, a harmadik gól előtti átadásom után a mennyekig ugráltam volna örömben.

Az egyik olasz lap epésen megjegyezte: biztosan meg is tette volna, ha súlyfeleslege nem akadályozza meg abban.

Akárhogy is volt, Maradona visszatért Nápolyba.

Akik a Bundesligába menekültek

Welzer: „Álmom a Bayern München”

Az elmúlt héten Jens Welzer, az NDK-beli Karl-Marx-Stadt labdarúgó-csapatának kapusa felesége társaságában Magyarországon keresztül távozott Ausztriába, majd onnan az NSZK-ba. A Passauból származó jelentések szerint — s erről maga Welzer nyilatkozott — Csehszlovákiában üdültek, amikor hírt vették az ismert döntésnek, és útra keltek.

Korábbi hírek csak arról szóltak, hogy Welzernek máris szerződést ajánlott egy

nyugatnémet első ligás klub. A hétfői jelentésben idézik a nyilatkozatot, amely szerint a legszívesebben a Bayern München együttesében folytatná pályafutását.

A nyár folyamán, még az Intertotó sorozat egyik svédországi találkozója után három keletnémet labdarúgó nem tért haza. Közülük Jens Koeniggel azóta megegyezett az I. osztályban szereplő VfB Stuttgart, s a játékos hétfőn már részt vett az edzésen új csapatával.

Totónyeremények

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a totó 37. játékhetére 7 280 182 darab szelvény érkezett be. A nyeremén্যালap: 35 381 685 forint. Eből a jutalom 3 538 168 forint. Az I. és IV. nyerőosztályra egyenként 10 614 505 forint, a II. és III. nyerőosztályra egyenként 7 076 337 forint került felosztásra.

A nyeremények:

13 plusz egy találatos szelvény 4 darab, nyereményük egyenként 2 791 070 forint,

13 találatos szelvény 2 darab, nyereményük egyenként 1 415 267 forint.

12 találatos szelvény 175 darab, nyereményük egyenként 32 349 forint,

11 találatos szelvény 1926 darab, nyereményük egyenként 2939 forint,

10 találatos szelvény 15 529 darab, nyereményük egyenként 547 forint.

A kifizetés időpontja: 20 000 forint alatt szeptember 23-tól, 20 000 forint felett szeptember 27-től.

Olcsó és nem ráz: petanque

Pesten már hódít

Magyarországon is mind több hívet szerez magának a Franciaországban 15 millió ember által űzött „népi sport”, a petanque. A játék — amelynek célja, hogy a két csapat tagjai sima acélgolyóikkal a lehető legjobban megközelítsék a pici fagolyót, az úgynevezett malackát — mára világ 49 országában terjedt el, s hogy mennyire komolyan kell venni a petanque-ot, azt mi sem bizonyítja jobban, a barcelonai olimpián is szerepel bemutató sportágként. Sőt, a nemzetközi szövetség — az FIPJP — vezetői azon fáradoznak, hogy hivatalos olimpiai szám legyen ez a társasjáték.

A petanque hazai apostola Szalóky Károly, a Kamaraerdei Ifjúsági Park igazgatója, egyben az Első Magyar Petanque Klub elnöke. A hét végén a Kamaraerdőben közönséget vonzó csapatmérkőzést rendeztek a Római-part és az Őrmező együttesei között.

— Pillanatnyilag minden erőfeszítésünk a Magyar Petanque Szövetség megalakítására irányul, no meg arra, hogy sportágunk további terjesztéséhez anyagi támogatót találjunk — kezdte Szalóky Károly, aki a játék, illetve a szabályok-tökéletes elsajátítása végett annak idején a franciaországi

Rouenba utazott. — Nem az elfogultság mondatja velem, hogy a petanque ideális népi játék, mert olcsó, egyszerű, kisgyermek és aggastyánok gyakorlatilag bárhol, bármilyen talajon — a beton és a gyepek kivételével — űzhetik.

Az mit jelent, hogy olcsó?

— Olcsóbb, mint Franciaországban! A Skála Budapest Nagyáruházzal most hoztunk be 2400 készletet Párizsból, egynek az ára 790 forint. A három nagy golyót acélból, a „malackát” keményfából esztergálik, így a sporteszköz gyakorlatilag elnyűhetetlen. Egyébként a petanque a mi elidegenedett világunkban különösen hasznos tevékenység lenne, hiszen nemcsak sport, hanem igazi társasági esemény. A parti közben bőven nyílik alkalom a beszélgetésre, arra, hogy közelebb kerüljenek egymáshoz az emberek.

Eddig milyen eredménnyel szervezte Magyarországon a petanque-ot?

— Ma már hat klub működik Budapesten: a mi kamaraerdei egyesületünk, a lágymányosi, az újpalotai, a városligeti, a római-parti és az Őrmezői. Egyébként már vidéken is megkezdődött a szervezőmunka, különösen Miskolcon petanque-oznak sokan.

Őt találattal már egy ezrest nyerhet

Dátum totó

Telitalálatos az elmúlt héten nem volt, az Újpesti Dózsa pécsi vereségére ugyanis kevesen számítottak. Továbbra is várjuk olvasóink tippjeit. Tippelni csak a lapból kivágott szel-

vénnyel lehet, amit minden héten péntek délig az alábbi címre kell eljuttatni:

Dátum szerkesztősége, 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky utca 7. sz.

1.	Csepel — PMSC	
2.	Siófok — Ferencváros	
3.	Bp. Honvéd — Vasas	
4.	Oroszlány — Nagykanizsa	
5.	Mohács — III. Ker. TTVE	

A beküldő neve:

Címe:

Egy osztrák kiscsapat még megteszi

Villámgóllal tért vissza a régi muskétás

Szabó Ottó régi muskétás a Rába ETO labdarúgócsapatában. Kétszeres bajnok, egyszeres válogatott. A 34 éves játékos tavaly április óta szombaton először volt kezdő ember a zöld-fehéreknél. A sérülés miatti hosszú kihagyást remek játékkal feledtette a Tatabánya ellen.

— Mire gondolt a mérkőzés előtt, milyen érzésekkel lépett pályára?

— Ugyanúgy izgultam, mint amikor először játszottam az NB I-ben. Ideges voltam, és nem találtam a helyem. Amikor elkezdődött a játék, megnyugodtam. Azt hiszem, jobb visszatérésről nem is álmodhattam volna. Az első percben, az első labdaérintéssel megszereztem a vezetést.

— Az ETO eddig bukácsolt az őszi idényben. Az ön szereplésével együtt, a csapat játéka is fordulatot vett.

— A korábbi mérkőzéseken valóban nem így ment a csapatnak, ahogy elképzeltük. Tudtuk azonban, hogy az elvégzett munka idővel meghozza a gyümölcsét. Féltem egy kicsit a játéktól, szerencsére a Tatabánya ellen többen is jó formában szerepeltek, ez megkönnyítette az én helyzetemet is.

— A szurkolók vastapsal köszöntötték lecserélésekor, a mérkőzés után sokan veregették a vállát. Hogyan képzeli el a pályafutását?

— Szeretnék még sokszor jól játszani és remélem a bajnokság végére feljutunk a dobogóra. Jó lenne éremmel búcsúzni a Rába ETO-tól. A nyáron lejár a szerződés, utána osztrák kiscsapatot szeretnék folytatni a pályafutásomat.

Papp Győző

A világ atlétikájáról dióhéjban

Hullottak a világcsúcsok

Bár még néhány nemzetközi találkozó hátra van, lassan a végéhez közeledik az atlétikai pályaidény, úgyhogy talán érdemes egy kis összegzést készíteni.

Ha egyetlen megállapítással kellene jellemezni a világ atlétikáját 1989-ben, az így hangzana: jobb, mint amire számítani lehetett. A szőli olimpia után ugyanis a legtöbben azt várták, hogy sokan pihenőévné tekintik az ideit, és ez, valamint a szigorúbb dopingellenőrzések miatt „langyosabb” szezon lesz a '89-es.

Nos nem így történt, és ezt világcsúcsok bizonyítják. Hogy ez annak köszönhető-e, hogy ez évben is volt Mobil Grand Prix sorozat, az Európa-és Világ Kupa sarkallta-e az atlétákat a

minél jobb formába kerülésre, esetleg a doppingvizsgálatok sem voltak annyira elrettentő hatásúak, azt nem tudni biztosan, de ami bebizonyosodott: a világ atlétikájában immár nem létező fogalom a „gyengébb év”, vagy a „holtidény”.

A nagy nemzetközi versenyek központja azonban továbbra is Európa maradt, még akkor is, ha az Egyesült Államokban komoly kísérleteket tettek ebben az esztendőben pénzdíjas versenyek bevezetésére. Nem véletlen azonban, hogy az idén felállított szabadtéri világcsúcsok, egy kivétellel, az öreg kontinensen születtek.

Sorrendben az első, az igen dinamikus fejlődő női 10 km-es gyaloglásban az olasz Ileana Salvador állítot-

Kulissza

A legelcsépeltbb újságról tananyag: a hír nem az, ha a kutya megharapja a postást, hanem...

Ez jórészt mégis így történik, és nem fordítva. A kutyák már csak ilyenek. Persze, a sportélet azért bőven szolgáltat „igazi” híreket is. Olyanokat, amelyet olvastán előbb hitetlenkedünk, majd csodálkozunk, s ahogy telnek-múlnak a napok, kategorizáljuk őket magunkban, ki-ki vérmérséklete, tapasztalata, horribile dictu, elvei szerint.

Az eltelt egy héten volt okunk meglepődni. Csüörtökön kopogta a telexgép, hogy bizonyos Góhér János budapesti multimilliomos fedett jégcsarnokot épített Rákospalotán. A pálya költségei mintegy 42 millióra rúgnak, ennek egyharmadát saját, spórolt pénzből investálta a beruházásba az illető. A szenzáció mégsem ez, ellenben maga a tény nagyon is. Nevezetesen, hogy amire az államnak évtizedek óta nincs lehetősége, az maszek alapon megvalósulhat: immár nem ábránd a tető alatti hokimérkőzés! A képzelet máris szalad velünk, a fellegekben járunk, a hat év előtti budapesti világbajnokság emléképei idéződnek föl, teltházaz Fradi — Dózsa rangadókat látunk lelki szemünk előtt.

A valóság azonban könyörtelen: egy hétfői sajtótájékoztatón megtudjuk, hogy a bérleti díj itt sem lesz sokkal kevesebb, mint a méregdrágának hitt Budapest Sportcsarnokban, hogy jó esetben másfél ezer néző számára van hely. De így is örülünk. Aki ismeri a jégkorong magyarországi helyzetét, annak örülnie kell. Egy árva botnak is, nemhogy egy pályának.

Persze, nemcsak ez a 93 ezer négyzetkilométer a szenzációk földje. Amerikában is zajlik az élet. Az 1972-es müncheni olimpia hétszeres aranyérmes úszója, Mark Spitz például kijelentette, hogy a három év múlva esedékes barcelonai játékokon visszatér. Negyvenkét esztendősen, hovatovább nagypapa korban. Száguld a fantázia, már látjuk, amint Spitz mostantól órákon át rója a hosszakat, amint nap mint nap lép túl a saját nyomorúságán, s a sporttörténelem egyik legnagyobb alakja újabb fejezetet nyit a krónikás könyvében. Szárnyal a gondolat, mást mond az értelem. Spitz közismert reklámszakember, „üzleti fogás”, mondja a rutinos kolléga, és tényleg. Milyen egyszerű a képlet: egy kis felhajtás sosem árt. Túl a negyvenen, 20 évesekkel nem lehet fölvenni a versenyt. Nincs feltételes mód. De azért az ellenkezőjét kívánjuk.

Vissza a Kárpát-medencébe! A hírgyöngyös pénteken jelenti, hogy Laczkó Mihály, az MLSZ elnöke Bécsben tárgyalt az osztrák labdarúgó szövetség elnökével. Szó esett a tervezett vilákiállítás alkalmával rendezendő különböző eseményekről és valami egészen nagyszerű dologról: az 1996-ban a két ország közösen óhajta lebonyolítani az esedékes Európa-bajnokság nyolcas döntőjét.

Ugrunk az időben, már kint állunk a Népstadionban, tolongunk a győri, a székesfehérvári, a szombathelyi pálya bejáratánál. Érihető büszkeséggel húzzuk ki magunkat, elvégre ránk figyel az egész kontinens. Mit kontinens, az egész világ Riótól Sydney-ig.

Csillapodunk. Hét esztendő ma lehetetlen belátni. Igaz, annál jobb. A mai eszünkkel reménytelen a vállalkozás. Ki tudja, egyáltalán lesz-e kiállítás, ki tudja, leszünk-e még, s ha igen, miképp?

Nincs pályánk, nincs pénzünk, a jövő még nem tűnt föl a horizonton. De legyen EB, a fenébe a racionalitással!

Hírek, megdöbbentő nyilatkozatok, szenzációk. A kutyát megharapja a postás! S ha a kutya visszaharap?

Bruckner Gábor

ta fel 42:39.2 perccel, amit június 18-án ért el. Korábban a szovjet Nagyvezda Rjaskina is honfitársa, Jelena Nyikolajeva régi rekordjánál jobbat teljesített, de ennek hitelesíthetősége még nem biztos.

Július 3-án az egyik legrégebbi világrekord dőlt meg Stockholmban, a kenyai Peter Koech 8:05.35-öt futott, 3000 m akadályon, és ezzel, ha csak egy „söhajással” is, de levette a világcsúcsot (8:05.4) a nagy elődtől, Henry Ronotól.

Az egyetlen nem Európában felállított rekord a kubai Javier Sotomayor nevéhez fűződik, aki Puerto Ricóban, San Juanban 2.44 m-re javította a 2.43-as addig legjobb eredményt, amit szintén ő tartott.

A legnagyobb világcsúcstermést augusztus, a legnagyobb Grand Prix-versenyek idősza hozta. Előbb 16-án Zürichben az amerikai Roger Kingdom futott káprázatos időt 110 m

gáton a Letzigrund stadionban, két nappal később Nyugat-Berlinben a mexikói Arturo Barrios adta át a múltnak a portugál Fernando Mamede 10 000 méteres csúcsát, majd újabb két napra rá Kölnben a marokkói Said Aouita a 3000 méteren felállított új rekordjával nemcsak hogy eltörölte a világcsúcs-listáról az 1978-ban négy távon is feliratkozott kenyai Henry Ronót, hanem a világon elsőként 7:30-on belülrre került. Ezután 23-án még egy új rekord született, a 4x200-as váltóban az amerikai Santa Monica Track Club révén.

Még egy új név kerül fel a csúcslistára. Az IAAF kongresszusán hozott döntés értelmében a kanadai Ben Johnson elvesztette rekordjait, és így a 100 m-es világcsúcstartó — hivatalosan a januárban megjelenő új összeállításban — az amerikai Carl Lewis 9.92 mp-cel, amit a szőli olimpián futott.

Köszöntjük

VILMA és SEBŐ

nevű olvasóinkat.

Vilma a német Wilma átvétele. Ez a Wilhelma rövidülése, emez a Wilhelm (Vilmos) latin női párja, Sebő vitás eredetű keresztnév. Éppúgy lehet a Sebestyén névnek, mint a héber eredetű görög-latin Sabas, Sabbas, Sabbastius nevek -ő kicsinyítő, rövidítéses származéka. Ez a nap egyben Szent Januáriusz püspök, vértanú napja. 305 körül halt meg keresztény hitéért és egyházáért, Diokleciánusz császár idejében, a Nápoly melletti Pozzuoliban. A 15. század óta van adatunk az ún. „Januáriusz vére csodájáról”, amikor a vértanú beszáradt vére újra folyékonyvá válik.

A Nap kél: 6.26 órakor
nyugszik: 18.50 órakor

A Hold kél: 20.23 órakor
nyugszik: 11.50 órakor

— Pécs-Baranyai Értelmiségi Klubban 1989. szeptember 21-én 19.30-kor „Mi lesz veled MSZMP?” címmel a megválasztott küldöttek mutatkoznak be az MSZMP helyi irányzatainak képviselőivel rendezett fórumon. (A Pécs-Baranyai Értelmiség Klub és az MSZMP Pécs Városi Bizottságának közös rendezvénye.)

— Kerámiaszakkör kezdte meg működését Pécsen, az Ifjúsági Házban szeptemberben, Bély Ágnes vezetésével. A foglalkozásokat szerdánként tartják.

SZÁVAI | KALENDÁRIUM

Géza | Szeptember 19: Vilma

Halálos szerelem

Gyere velem, édes Vilma,
Árt enged a Keravill ma.

Most méretre veszek néked:
Megnyugtató villanyszéket!

Hugó
a kegyetlen

Öt halálos áldozatot követelt eddig az utóbbi évtized legnagyobb erejű hurrikánja, a Hugó. A legújabb jelentések szerint a Guadeloupe karibi szigeten pusztító vasárnapi viharban legalább negyvenen megsebesültek, s több mint négyezren váltak hajléktalanná.

A 225 kilométeres óránkénti sebességgel dühöngő hurrikán hatalmas rombolást végzett Guadeloupe szigeten. Martinique szigetéről, valamint Dominikából is érkeztek jelentések anyagi károkról.

A Hugó hurrikán előrejelzések szerint hétfőn éri el Puerto Ricót. A szigeten óvintézkedéseket tettek: a várhatóan 4–6 méter magas hullámok elől más kikötőkbe irányították a közelgő hajókat, kiürítették, majd lezárták a repülőtereket, s felkészültek 15 ezer ember kitelepítésére. Szakemberek szerint nyolcvan kilométeres sávban kell rendkívüli pusztítással számolni Puerto Ricón, amennyiben a Hugó teljes erejével száguld végig a szigeten.

— Szekszárdi Szüret, 1989. A SZEKSZÁRDI KERTBARÁTKÖR és a TOLNABOR EGYESÜLET szeptember 22-én 16 órakor a művelődési központ társalgójában TERMÉKBE-MUTATÓT rendez.

Megnyitja: dr. GYURÓ FERENC professzor. A kiállítás megtekinthető szeptember 22–24-ig naponta 10–18 óráig.

Hivatalos devizaárfolyamok

Érvényben: 1989. szeptember 19-én

devizanem	vételi	közép árfolyam 100 egységre, forintban	eladási
angol font	9535,53	9545,08	9554,63
ausztrál dollár	4755,19	4759,95	4764,71
belga frank	148,42	148,57	148,72
dán korona	799,22	800,02	800,82
finn márká	1379,17	1380,55	1381,93
francia frank	920,62	921,54	922,46
holland forint	2754,86	2757,62	2760,38
ír font	8280,96	8289,25	8297,54
japán yen (1000)	417,60	418,02	418,44
kanadai dollár	5172,02	5177,20	5182,38
kuvaiti dinár	20400,64	20421,06	20441,48
norvég korona	854,00	854,85	855,70
NSZK márká	3104,47	3107,58	3110,69
olasz lira (1000)	43,27	43,31	43,35
osztrák schilling	441,12	441,56	442,00
portugál escudo	37,10	37,14	37,18
spanyol peseta	49,78	49,83	49,88
svájci frank	3597,02	3600,72	3604,22
svéd korona	921,31	922,23	923,15
tr. es cl. rubel	2747,25	2750,00	2752,75
USA dollár	6130,39	6136,53	6142,67
ecu (közös piac)	6444,91	6451,36	6457,81

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az augusztus 15-ei közlésnek megfelelően vannak érvényben. (MTI)

— A bolgár orvostudományi akadémia AIDS-programtanácsának legfrissebb adatai szerint az immunhiány-betegség vírusával megfertőzött bolgár állampolgárok száma 81. Közülük eddig hárman betegedtek meg, a betegek közül ketten meghaltak. A kérdéssel foglalkozó szakemberek ezt nagyon jó aránynak tartják, hiszen az AIDS-tesztet az országban már több mint kétmillió emberen végezték el. Bulgáriában program készült, amelynek értelmében minden 16-65 év közötti felnőttnek át kell esnie az AIDS-szűrésen. Ez szinte példátlan a világ egészségügyi gyakorlatában.

Folytatódik a nyári idő

Folytatódik a túlnyomóan napos, száraz, meleg idő. Hajnalban foltokban köd képződik. A változó irányú szél nagyrészt mérsékelt marad. A legmagasabb nap-pali hőmérséklet 24 és 29 fok között alakul.

Kaszinó a moszkvai „Savoy” Hotelben

A Savoy (a volt Berlin) átalakítását a minap fejezte be egy finn-szovjet vegyesvállalat. Alighanem ez az ötcsillagos szálloda a legjobb és legdrágább jelenleg az országban.

— Meg kell, hogy feleljen a nemzetközi szabványoknak, ezért a kaszinó egyszerűen elengedhetetlen — véli Pekka Salmi, a „Casino Amherst International” cég elnöke. — Ma a játéküzlet a nemzetközi turizmus nélkülözhetetlen része — mondja. Elmondása szerint az engedélyt a kaszinó megnyitására a Szovjetunió Minisztertanácsa adta. Hamarosan az ország más turistaközpontjaiban is kaszinókat nyit a cég.

Amerikában bárki bemehet a kaszinóba, Európában fel kell mutatni a személyi igazolványt, és be kell jegyeztetni magunkat, de lám Moszkvában csak külföldiek ruletkezhetnek. A kaszinóban a zsetonokat hitelkártyára vagy turistacsekkre adják. A sze-

rencsés nyertes pénzét csak a Szovjetunió határain kívül veheti fel a kaszinóban kiállított nyugta ellenében.

Ősszel a tallini „Palace” Szállóban (ugyancsak finnek alakították át) nyílik meg a Szovjetunió második kaszinója.

Trabant repült
a határ fölött

Saját építésű repülő alkalmatossággal hétfő reggel átjutott az NSZK-ba egy 39 éves cseh orvos. Az együléses szerkezet lényegében egy Trabant-motort hajtott, húszméteres szárny-fesztávolságú vitorlázó repülőgéppel. A menekülő 75 perces repülés után, negyed nyolckor simán földet ért Wölsting település közelében, egy országút melletti szabad terepen.

A nyugatnémet rendőrség nem közölte a menekült nevét. Az illető arra hivatkozva kért menedéket az NSZK-ban, hogy Prágában részt vett egy tüntetésen, és ezért politikai megtorlástól tartott. Családja egyébként már korábban kijutott az NSZK-ba.

HIRDESSEN POSTAI FELADÁSSAL!

Kedves Olvasó! Ha kitölti ezt a szelvényt, borítékba teszi és feladja címünkre:

DÁTUM RT: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

hat napon belül olvashatja hirdetését (fizetés utólag, ki-
küldött csekkünkön).

Megrendelő neve:

Címe:

Megjelenés napja:

Hirdetés szövege:

Dátum Lap- és Könyvkiadó ajánlata!

V. Horváth Mária:

Vadászszakmány — nemcsak vadászoknak

— *Politika és vadászat?* — *Vadászerkölc és vadászerkölcstelenség?* — *Volt-e helyenként jog- és törvénytörés?* — *Kik vadásztak?* — *Mire és hogyan?* — *Kik nem vadásztak?* — *Hatalom és sport?* — *Természetvédelmi horror?* — *Kör-körkép és kör-körkép* —

Persze, sok-sok feddhetetlen vadással találkozhatnak.

A Dátum című szabadelvű napilap olvasói már megismerkedhettek a sorozattal. A szeptember végén megjelenő könyv még közzé nem tett riportokat és véleményeket is tartalmaz.

Postai utánvétellel küldjük megrendelőinknek.

Ára: 58,— Ft

Megrendelhető:

Dátum Lap- és Könyvkiadó,
7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

APRÓHIRDETÉS

Festmények gyűjteményből (Benedek, Barabás, Udvardi is) eladók. „Jó befektetés 247106” jelígre a pécsi Sallai u-i hirdetőbe.

Tizenhét éves kereskedelmi és vendéglátóipari gyakorlattal rendelkező, érettségizett férfi üzletember állást vállal. Ajánlatokat „Saját gépkocsi” jelígre a Dátum szerkesztőségébe kér.

Kéthónapos kuvaszkönyvek törzskönyvezett szülőktől kedvezményes áron eladók. Érdeklődni egész nap. Lábár Várdomb, Tancsics u. 14.

Optima mechanikus és elektromos irodai írógépek garanciával eladók. Érdeklődni: (74) 51-864-es telefonszámon.

2x120 m²-es befejezés előtt álló családi ház, 40 m²-es műhely ipari árammal, 250 négyzetgölgel telken sürgősen eladó. Érdeklődni: este 18 órától Vörös Károly Decs, Erdős Emil u. 10.

OPEL KADETT 1,3 S fehér, három és fél éves első kézből, extrákkal eladó. Keszthely Bessenyei utca 14.

Biogilisza eladó. OTP kölcsönrel, humusz visszavásárlással is. Zöld János Balatonfenyves Nimród ut. 47.

Keszthelyen Pipacs ut 45. szám alatt levő egyszintes 1+3 fél szobás 90 m²-es két előkerttel, egyedi gázfűtéssel, másfél éve átadott, tehermentes családi ház jellegű sorház, reális áron eladó. Megtekinthető: minden nap 15 óra után.

Antik bútorokat, régiségeket keresek közvetítésre. Kázmérné ügynök Keszthely Felszabadulás u. 22. Telefon: 11-779

Hévízhez közel Keszthely-Kertvárosban főút mellett 3 szobás öszkomfortos, központi fűtéses családi ház telekkel eladó. Érdeklődni: Nagy Balázs Anna Keszthely-Kertváros Napfény sor 8.

Keszthelyen Balatonhoz 1000 m-re építési telek sürgősen eladó. Érdeklődni: Nagy Balázs Anna Keszthely-Kertváros Napfény sor 8.

Keszthely központjában tetőtér beépítéses öszkomfortos családi ház eladó. Keszthelyi kisebb lakást beszámítok. Érdeklődni: Keszthely Kossuth Lajos utca 67. esti órákban.

Cserszegtomajon zártkerü Balatonra néző 419 négyzetgölgel vegyes művelésű, körülkerített ingatlan, rajta félig kész lakható épülettel eladó. Vízzel, villany van. Érdeklődni: 16 óra után Keszthely Felszabadulás u. 1/B. II./2 Landek István

55 éves független nyugdíjas tanár szerető, megértő társat keres fiatalos megjelenésű, nem dohányzó fekete vagy bama hölgy személyében. „Igaz szeretet” jelígre a Szerkesztőségbe.

Gerjen Kossuth u. 9. számú ikerházban különálló kettő és félszobás lakás beköltözhetően eladó. Érdeklődni lehet Gerjen Kossuth u. 9. Pertesz József

Esik... esik...
esik... esik...

AZ ÁR!

30—90%-os kivételes engedmény

MINDEN DRÁGUL?

CSAK NÁLUNK OLCSÓBB

A KONFEKCIÓ OSZTÁLYUNKON!

— szeptember 19—26-ig

Akciós területünk kínálata:

- női ruha
- bakfis ruha
- munkaköpeny
- férfi nadrág

Várjuk kedves Vásárlóinkat!

Hirdetését telefonon is feladhatja

Pécs(72)	41-580
Szekszárd(74)	16-277
Dombóvár(74)	66-779
Paks(75)	11-173
Tolna(74)	40-476
Gerjen(75)	37-060

TÁJÉKOZTATÓ

Tájékoztatjuk leendő közületi megrendelőinket, hogy lapunk hirdetési tarifái hétköznap:

1/16 oldal méretben	1875,— Ft.
1/8 oldal méretben	3750,— Ft.
1/4 oldal méretben	7500,— Ft.
1/2 oldal méretben	15.000,— Ft.
1/1 oldal méretben	30.000,— Ft.

melyek az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

Szombaton a fenti tarifákat 50% felárral számlázzuk. Vállalási idő: postabontástól számított egy hét.

Címünk:

Dátum Lap- és Könyvkiadó 71000,
Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

DÁTUM

Közlepeny

Bevallom, azért változtattam meg a megszokott közlemény címet, mert egyes felmérések szerint a Tisztelt Olvasó egyenesen irtózik már az ilyesmitől. Szinte nem is lepényről van tehát szó, hanem rétestésztáról. A baj csupán az, hogy a közlemény egyaránt takar jószándékot és alattomos támadást, okatlan személyi sértődést, de valós társadalmi igényt is.

Nagyon jó lenne, ha valóban inkább a közlepenyről esne több szó. Mert lehet ugyan, hogy ennek a töltelke is megkeseríti néha a szánkat (hiszen eredetileg legkevésbé sem lepénybe való!), de ez még nem ok arra, hogy ne próbáljuk meg az ilyesmin fogunk és fogékonyságunk erejét.

*A napokban szellemes megoldást hallottam a közlepeny kérdésére. A boltban kért valaki almás lepényt, de sok almával. — Jó — felelte az eladó —, majd ki-
eszem belőle a tésztát. Mi tagadás, ez is egy lehetőség, de azért a közlepenyek sü-
tői is elkövetnének néha valamit azért, hogy az első falat ne az utolsó is le-
gyen.*

Töttös Gábor

Az MSZMP-vagyontól a munkásörtségig

A hétfő esti háromoldali politikai egyeztető tárgyalások plenáris ülését megelőzően, délután a Parlamentben megkezdődött a középszintű tárgyalás, amely a hétvégén ülésezett szakértői bizottságok munkájának eredményeit tekinti át. Az MSZMP delegációját Pozsgay Imre, az Ellenzéki Kerekasztalét Tölgyessy Péter, a Harmadik Oldalét pedig Bugár Nándor vezeti.

Pozsgay Imre a korábbi üléseken felvetődött kérdésekre adott választ. Bejelentette, hogy az MSZMP az év végéig mintegy 2 milliárd forint értékű vagyont ad át a kormánynak. A pártok finanszírozása ebből a vagyomból történik majd. Elmondta azt is, hogy a kormány által az új pártok számára már korábban bejelentett 50 millió forintos támogatás az MSZMP állami támogatásának csökkentéséből származik. Szólt arról is, hogy a BTK módosítását követően, már a hatályba lépés előtt is az új törvény szellemében járnak el. Azt is bejelentette, hogy a választásokon induló képviselőjelöltek támogatására eredetileg szánt 35 millió forintot a kormány 100 millióra fel-

emelte. Elfogadta a kormány azt a javaslatot is, hogy az Alkotmánybíróság tagjait három lépcsőben kell megválasztani, előbb 5, majd 6, végül 4 alkotmánybíró választ meg a jelenlegi, illetve a következő parlament. Az Alami Számvevőszéknek most csak az egyik alelnökét választják meg, aki megbízatást kap majd az intézmény megszervezésére. Pozsgay Imre elmondta azt is, hogy a párttörvénnyel kapcsolatban kompromisszumos javaslat született arról, hogy a fegyveres erők, illetve a rendőrség tagjai milyen párttagságot tölthetnek be. A munkásörstől kapcsolatban bejelentette, hogy az a Minisztertanács alá tartozó, állami szabályozással működő fegyveres szervezet, amelynek további munkáját a védelmi reform keretében határozzák meg. Addig is az MSZMP javaslatára a kormány elfogadta azt a bizalomerősítő javaslatot, hogy a munkásörstől létszámát jövőre 60 ezerrel 40 ezerre csökkentse. Megszüntetik a munkásörstől fegyveres gyakorlatait és fegyvereit a Honvédelmi Minisztérium felügyelete alá helyezik.

— Politikai menedékjogot kért Franciaországban egy ismert román irodalomkritikus, Mircea Iorgulescu a Románia Libera szerkesztőbizottságának tagja. Az irodalmár néhány nappal ezelőtt érkezett Párizsba feleségével és egyik gyermekével. Másik gyermekének a román hatóságok nem adtak kiutazási engedélyt, mivel általában nem engedélyezik egy család valamennyi tagjának együttes kiutazását.

— Paskai László bíboros prímás esztergomi érsek, a Magyar Római Katolikus Püspöki Kar elnöke fogadta esztergomi hivatalában a World Jewish Congress delegációját, és kifejtette, mindent elkövet annak érdekében, hogy az antiszemitizmus ne le-

gyen elfogadott, illetve megtúrt viselkedési mód Magyarországon.

— Az amerikai külügyminisztériumban hétfőn megkezdődött a szovjet—amerikai külügyminiszteri találkozó előkészítése. Vezető amerikai és szovjet diplomaták dolgoznak a napi-renden. Az eddigi várakozások szerint Baker és Sevardnadze megállapodik abban, hogy a két ország adatokat cserél vegyifegyver-készleteiről és megkezdik azok kölcsönös, helyszíni ellenőrzését, és korlátozzák a föld alatti atomkísérleteket.

— A Magyar Béketársaság ügyvivő elnöksége szeptember 16-i ülésén a következő közleményt fogadta el. Magyarország szuverenitásának erősí-

Az USA terveit hazánkkal

Kedvezmény és segítség

Magyarországi útjának céljairól tartott sajtótájékoztatót hétfőn, az Atrium Hyatt Szállodában Robert Mosbacher, az Egyesült Államok kereskedelmi minisztere, aki vasárnap este érkezett Budapestre Beck Tamás kereskedelmi miniszter meghívására.

Az amerikai miniszter látogatásának alapvető célját abban jelölte meg, hogy feltárja az újabb üzleti lehetőségeket, amelyeknek révén sikerre vihetők Bush elnök júliusi látogatása alkalmával bejelentett gazdasági kezdeményezések. Robert Mosbacher úgy véli, hogy Magyarországon a gazdasági növekedést csak a magánszektor tudja megteremteni. Az ilyen jellegű partnerkapcsolatok kezdetét jelzi, hogy az amerikai kereskedelmi miniszter kíséretében 20 üzletember is érkezett hazánkba. A csoport vezetője Géza Bánkúty, az amerikai—magyar üzleti tanács alelnöke, és egyben a New England Machinery vállalat elnöke. Az üzleti küldöttség felméri a kereskedelmi lehetőségeket, s feladata, hogy részletes javaslatokat tartalmazó jelentést készítsen arról, miként tudna az amerikai magánszektor a kétoldali kereskedelmi és beruházási kapcsolatok kiszélesítésében vezető szerepet játszani. A bizottság javaslatai alapján a közeljövőben Washingtonban, a későbbiek során pedig Magyarországon szándékoznak kereskedelmi és beruházási tanácskozásokat folytatni.

Robert Mosbacher bejelentette: Bush elnök éppen ezen a napon, szeptember 18-án terjeszti az amerikai kongresszus elé abbéli szándékát, hogy Magyarország elnyerje az általános vámkedvezményeket (GSP). Az elnök rövidesen az ezzel kapcsolatos végrehajtási nyilatkozatot is aláírja. Az általános vámkedvezmények a magyar exportőrök számára mintegy 110 millió dollár értékű magyar kivitel kedvezményezettiséget jelenthetik az amerikai piacon. Annak érdekében, hogy Magyarország számára a GSP a legnagyobb előnyöket nyújtsa, rövidesen szaktanácsadók érkeznek Magyarországra, s tájékoztatják a gyakorlati tudnivalókról magyar partnereiket. Az amerikai kereskedelmi minisztérium egyébként jogi és számviteli konzultációk sorát kívánja megszervezni, hogy ezzel is elősegítse az amerikai és a magyar magánvállalkozók közötti kapcsolatok erősítését. Beck Tamás szintén sajtótájékoztatót számolt be az amerikai kereskedelmi miniszterrel folytatott tárgyalásairól. Elmondta, hogy amennyiben az amerikai kongresszus elfogadja Bush elnöknek az általános vámkedvezményekre vonatkozó javaslatát, ez azt jelenti, hogy körülbelül 4100 féle magyar termék kerülhet vámmentesen az amerikai piacra. Ezek forgalma jelenleg évi mintegy 5 millió dollár, de a vámkedvezmények révén néhány esztendő múlva a forgalom elérheti 30—40 millió dollárt.

Bizakodó lengyelek

A szolidaritás lapjának felmérése szerint a lengyelek csaknem 68 százaléka derülátóan ítéli meg a Mazowiecki-kormány esélyeit. A Szolidaritás központi lapja az ország 23 vajdaságában 2134 személyt kérdezett meg és a vizsgálat eredményeit hétfőn tette közzé.

A megkérdezettek 68 százaléka szerint a kormánynak nagyobb esélye van a sikerre a kudarcnál, 15 százalékuk mindkét lehetőségnek ugyanakkora esélyt ad, míg a fennmaradó 16 szá-

zalék vagy borúlátóan nyilatkozott a Mazowiecki-kormány kilátásairól, vagy pedig nem volt véleménye. A válaszolók túlnyomó többsége helyeselte azt a módot, ahogy az új lengyel miniszterelnök összeállította kabinetjét, és több mint nyolcvan százalék volt azoknak az aránya, akik egyetértettek a kormány összetételével is.

A lap pénteken közzétett egy másik közvéleménykutatást is. Ennek tanúsága szerint a megkérdezettek 59 százaléka úgy látja, hogy a kormány összetétele reális esélyt nyújt az élet-színvonal emelésére, 25 százalék határozatlan, a többi pedig nemleges választ adott. A felmérés eredményei azt mutatták, hogy városban lakók, illetve az idősebb korúak derülátóbbak a vidékieknél és a fiataloknál.

tése érdekében a hazánk területén lévő szovjet rakétabázisokat fokozatosan magyar kezelésbe kell átadni, illetve a bázisok számát csökkenteni kell. Ugyanez vonatkozik a légitámaszpontokra is.

— Margaret Thatcher brit kormányfő hétfőn Japánba utazott.

A miniszterelnök-asszony négy napos tokiói hivatalos látogatását követően felszólal a Nemzetközi Demokratikus Unió Japánban sorra kerülő konferenciáján, eszmecserét folytat a szintén résztvevő Dan Quayle amerikai alelnökkel, majd útban hazafelé Moszkvában találkozik Mihail Gorbacsov szovjet államfővel.

**Holnapi
számunkban
olvashatják,**

**mennyire
szeszés
a szeptember**